PREDLOG

OBČINA JESENICE

Cesta železarjev 6, 4270 Jesenice
T: 04 58 69 200
E: obcina.jesenice@jesenice.si
www.jesenice.si

Lokalni program za kulturo občine Jesenice 2021 – 2024

Jesenice, _____ 2021

PRIPRAVILI

Delovna skupina za pripravo Lokalnega programa za kulturo v občini Jesenice za obdobje 2021 – 2024 v sestavi:

1. **Miha Rezar - predsednik**
2. **Petra Ravnihar**
3. **Vera Pintar**
4. **Andrej Palovšnik**
5. **Veronika Osredkar**
6. **Branka Smole**
7. **Irena Lačen Benedičič**
8. **Petra Dečman**
9. **Monika Makovec**

KAZALO

1) UVOD 4
2) IZHODIŠČA, NAMEN IN CILJI PRIPRAVE LOKALNEGA PROGRAMA ZA KULTURO OBČINE JESENICE 5
3) KULTURA V STRATEŠKIH DOKUMENTIH IN ZAKONODAJI 6
4) PODROČJE KULTURE V OBČINI JESENICE 10
4.1. Financiranje kulture iz občinskega proračuna 10
4.2. Izvajalci programov na področju kulture 11
4.2.1 Ljubiteljska kulturna društva in organizacije s področja ljubiteljske kulture 11
4.2.2 Ostale organizacije, ki izvajajo aktivnosti na področju kulture 12
4.2.3 Gornjesavski muzej Jesenice 14
4.2.4 Občinska knjižnica Jesenice 17
4.2.5 Gledališče Toneta Čufarja Jesenice 20
4.3. Javna infrastruktura na področju kulture v občini Jesenice 22
4.4. SWOT analiza 23
5) JAVNI INTERES NA PODROČJU KULTURE V OBČINI JESENICE 24
5.1 Ljubiteljska kulturna dejavnost 24
5.2 Varstvo kulturne dediščine 26
5.2.1 Nepremična dediščina – spomeniki državnega oziroma lokalnega pomena 26
5.2.2 Nesnovna kulturna dediščina 27
5.3 Javne službe na področju knjižnične in gledališče dejavnosti ter s področja muzejske dejavnosti in premične dediščine 28
5.3.1 Knjižnična dejavnost 29
5.3.2 Muzejska dejavnost ter varovanje in predstavljanje premične kulturne dediščine 29
5.3.3 Gledališka in kinematografska dejavnost 30
6) STRATEŠKI CILJI, PRIORITETE IN UKREPI S PODROČJA RAZVOJA KULTURE V OBČINI JESENICE V OBDOBJU 2021 – 2024 31
6.1. Strateški cilji in prioritete 31
6.2. Usmeritve in ukrepi razvoja lokalne kulturne politike v obdobju 2021 – 2024 32
7) URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE IZVAJANJA LOKALNEGA PROGRAMA ZA KULTURO OBČINE JESENICE 32
8) ZAKLJUČEK 33
9) PRILOGE 34

1) UVOD

Lokalni program za kulturo občine Jesenice je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki izhaja iz doseženega položaja kulture v občini in ugotavlja vlogo kulture v razvoju občine ter javni interes zanjo. Dokument opredeljuje prioritete na področju kulture, cilje in ukrepe za dosego ciljev, načrtuje investicije v javno kulturno infrastrukturo, določi čas za njihovo uresničitev ter kazalce, po katerih se bo merilo njihovo doseganje. Sprejema se za obdobje štirih let, in sicer za obdobje od leta 2021 do leta 2024.

Bogata kulturna dediščina ter prizadevanja različnih nosilcev kulturne dejavnosti v občini Jesenice pomembno zaznamuje in narekuje nadaljnji razvoj občine. Pri tem izpostavljamo železarstvo, ki ima na Jesenicah bogato tradicijo, ki se kontinuirano razvija od srednjega veka do danes. Pomembni mejniki v tem razvoju so bili postavljeni z začetki rudarjenja v Savskih jamah, z izgradnjo fužin, velikih in industrijskih hal konec 19. in v začetku 20. stoletja ter nove jeklarne na Koroški Beli. Spomin na te mejnike je od leta 1951 ohranjal Tehniški muzej Jesenice. Ker se mnoge občine srečujemo z različnimi izzivi s področja obnove kulturnih spomenikov ter programov oživljanja starih mestnih jeder, je Občina Jesenice (na podlagi predhodnega sodelovanja pri različnih aktivnosti oz. projektih) v letu 2017 pristopila h gospodarskemu interesnemu združenju Združenje zgodovinskih mest Slovenije, ki je eden od ključnih deležnikov v slovenskem turizmu in zastopa interese Občin na področju ohranjanja in spodbujanja življenja in razvoja starih mestnih jeder ter hkrati skrbi za kulturno dediščino Slovenije. Produkti, ki temeljijo na kulturni dediščini, postajajo pomemben produkt v Sloveniji, manjša oz. zgodovinska mesta pa privlačne točke obiska ter postanka.
V letu 2020 so na dejavnosti in aktivnosti v vseh družbenih sferah in posledično tudi na oblikovanje strateškega dokumenta razvojnega načrtovanja kulturne politike občine Jesenice za obdobje 2021 – 2024 pomembno vplivali tako Zakon o začasnih ukrepih v zvezi s sodnimi, upravnimi in drugimi javnopravnimi zadevami za obvladovanje širjenja nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19)[1], ki je bil sprejet z namenom preprečevanja, širjenja ter zavarovanja zdravja in življenja ljudi zaradi virusne okužbe, kot tudi ostali sprejeti ukrepi v času epidemije.
Zato je poleg osnovnega poslanstva, ki se zagotavlja v okviru javne službe s strani javnih zavodov (knjižnice, muzeja in gledališča), priprava in kvalitetna izvedba raznolikih in dodatnih vsebin (pedagoških in andragoških programov) z upoštevanjem sodobnih pristopov interpretacije muzejskih zbirk, knjižnega gradiva in druge kulturne dediščine, ključna za prihodnje obdobje. Pri tem bo potrebno še naprej skrbeti za povezovanje in sodelovanje med različnimi deležniki, za inovativne vsebine, javno dostopnost do teh vsebin ter dobro informiranje in promocijo kulturnih programov, projektov in dediščine prek različnih medijev.
Dosedanje dobro delo in sodelovanje se izkazuje npr. tudi v posebnem certifikatu Branju prijazna občina, ki ga podeljujejo Združenje splošnih knjižnic, Skupnost občin Slovenije in Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije in ki ga je Občina Jesenice prejela v letu 2018 za aktivnosti in prizadevanja na področju spodbujanja razvoja bralne pismenosti, branja in bralne kulture, ki jih izvajajo vzgojno-izobraževalni zavodi, društva ter ostale organizacije v občini Jesenice.
Področje kulture, ki je v občini Jesenice zelo pestro in bogato, še naprej ostaja eno od ključnih področij razvoja lokalne skupnosti tudi v prihodnje.

[1] Uradni list RS, št. 36/20; stopil v veljavo dne 29. 3. 2020

2) IZHODIŠČA, NAMEN IN CILJI PRIPRAVE LOKALNEGA PROGRAMA ZA KULTURO OBČINE JESENICE

Lokalni program za kulturo je temeljni programski in izvedbeni dokument, ki postavlja prioritete občinske kulturne politike in neposredno odgovarja na ključne probleme posameznih področij kulture. Dokument izhaja iz zgodovinskega položaja in razvoja kulture na tem območju, upošteva njene prednosti in slabosti ter zagotavlja pogoje za ohranjanje in razvoj kulture in njenih lokalnih posebnosti glede na nevarnosti in priložnosti, s katerimi se bo v naslednjem obdobju ta soočala. Hkrati opredeljuje načine in možnosti za dvig kulturne ustvarjalnosti in poustvarjalnosti za večanje dostopnosti kulturnih dobrin občanom in spodbujanje kulturne raznolikosti.

Občina Jesenice je na podlagi Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo, Novelacije Občinskega razvojnega programa Občine Jesenice 2011 – 2025, Izvedbenega načrta Občine Jesenice za obdobje 2017 – 2025 ter v skladu z drugimi državnimi strateškimi in zakonodajnimi okviri na področju kulture pripravila Lokalni program za kulturo za obdobje 2021 – 2024.

Lokalna skupnost zagotavlja javne kulturne dobrine na področjih, urejenih s posebnimi zakoni (knjižničarstvo, varstvo kulturne dediščine, arhivska dejavnost), podpira ljubiteljske kulturne dejavnosti, vključno s tistimi, ki so namenjene kulturni integraciji različnih narodnostnih kultur ter pokriva tudi druge kulturne potrebe prebivalcev, ki jih opredelijo v lokalnem programu kulture. Tako nevladne organizacije pomembno prispevajo k uresničevanju ciljev razvojnih strategij in drugih javnih politik občine. S tem, ko občina financira njihovo delovanje, lahko ta svoje cilje doseže z večjim učinkom. Nekatere potrebe občanov so namreč takšne, da jih v okviru javnega sektorja ni mogoče oziroma jih je bistveno težje primerno zadovoljiti.

Dokument je nastal na podlagi sprejete Novelacije Občinskega razvojnega programa Občine Jesenice 2011 – 2025 in Izvedbenega načrta Občine Jesenice za obdobje 2017 – 2025, v sodelovanju s ključnimi deležniki in temelji na potrebah vseh vključenih akterjev oz. nosilcev razvoja kulturne dejavnosti, ki so hkrati tudi nosilci uresničevanja te strategije.

Metodologija izdelave in načrtovanja razvojne strategije sicer ni predpisana, je pa potrebno slediti osnovnemu načelu transparentnosti ter vključevanja deležnikov. S podlago v programskih dokumentih zagotovimo uresničevanje prioritet občine tako glede vsebine javnih razpisov, kot tudi drugih politik na področju kulture.

Na osnovi strateških usmeritev na nacionalni in lokalni ravni, na podlagi analize stanja ter potreb in predlogov ključnih deležnikov na področju kulture v občini Jesenice, so bile oblikovane strateške usmeritve, cilji ter predlogi ukrepov oz. aktivnosti za novo programsko obdobje.

Sam postopek oblikovanja Lokalnega programa za kulturo je potekal v več fazah. Nosilec aktivnosti je bila delovna skupina[2], ki jo je s sklepom imenoval župan Občine Jesenice in katere članstvo so

[2] Delovna skupina za pripravo Lokalnega programa za kulturo v občini Jesenice za obdobje 2021- 2024, sklep o imenovanju št. 610-2/2020–1 z dne 4. 6. 2020

predstavljali pomembni predstavniki s področja kulture. Pri strokovnem delu je sodeloval Oddelek za družbene dejavnosti in splošne zadeve Občine Jesenice, ki je za delovno skupino pripravil delovno gradivo - analizo realizacije obstoječe strategije (Lokalnega programa za kulturo občine Jesenice 2017-2020) in grobi osnutek strateškega dokumenta, ki ga je delovna skupina nato obravnavala na svoji prvi seji. Sledil je širši delovni sestanek, na katerega so bili poleg članov delovne skupine vabljeni predstavniki s področja kulture (predsedniki kulturnih društev, Mladinski center Jesenice, Mladinski svet Jesenice, predsedniki krajevnih skupnosti, predstavniki s področja šolstva,…). Zaradi poslabšanja stanja v zvezi širjenjem korona virusa in v skladu z navodili NIJZ se je tega širšega delovnega sestanka lahko udeležilo le omejeno število predstavnikov s področja kulture. Na podlagi izvedenega širšega delovnega sestanka je nato delovna skupina na svoji drugi seji obravnavala predloge in mnenja iz razprave širšega delovnega sestanka in nato, za potrebe izvedbe dvofaznega postopka obravnave in sprejema na Občinskem svetu občine Jesenice, oblikovala končni predlog strateškega dokumenta.

Postopek priprave Lokalnega programa za kulturo občine Jesenice 2021 – 2024 tako torej obsega: pregled uresničevanja ciljev strategije za obdobje 2017 – 2020, pregled oz. analizo stanja in organiziranosti kulture v občini Jesenice, oblikovanje strateških usmeritev ter ciljev in ukrepov z vključevanjem različnih deležnikov, obravnavo ter sprejem strateškega dokumenta.

3) KULTURA V STRATEŠKIH DOKUMENTIH IN ZAKONODAJI

Strategija kulturne dediščine 2020 – 2023[3]

Zakon o varstvu kulturne dediščine določa, da Strategija varstva dediščine na podlagi ocene ogroženosti dediščine in priložnosti za njen razvoj določi cilje, usmeritve in ukrepe celostnega ohranjanja dediščine, ki je predmet javne koristi.

Republika Slovenija je prvič sprejela Strategijo kulturne dediščine kot samostojen dokument v letu 2019, izhodišče strategije pa je načelo celostnega ohranjanja dediščine kot temelja nacionalne identitete, kulturne raznolikosti Slovenije (ki se prepleta z izjemno krajinsko in biotsko raznovrstnostjo), privlačnosti naše države za življenje naših državljanov, izobraževanje, razvoj, umetniško ustvarjanje, turizem in druge gospodarske dejavnosti. Je temelj sodobne ustvarjalnosti in prepoznavnosti Slovenije v mednarodni skupnosti. Splošni cilji strategije so s pomočjo dediščine prispevati h kakovosti življenja in k bolj povezani družbi, pospešiti trajnostni razvoj Slovenije in izboljšati odnos družbe do naše dediščine.

Strategija uveljavlja celostno ohranjanje dediščine v treh družbenih podsistemih: družba (v ožjem pomenu), razvoj in znanje. Namen strategije je spodbuditi in podpreti vlogo dediščine pri doseganju splošnih strateških ciljev, kot so vključujoča družba, uravnotežen – pametni razvoj in nenehno prenašanje znanj. Glavni izziv strategije je ustvariti sinergijo med obstoječimi sektorskimi cilji, usmeritvami in ukrepi na področjih, pomembnih za ohranjanje dediščine, ter jih izboljšati ali dopolniti, kjer je to potrebno.

[3] sprejeta na 53. redni seji Vlade RS dne 5. 12. 2019

Strategija povezuje vse sektorje in področja. Nekatera ministrstva, npr. MGRT za področje turizma, že kontinuirano vključujejo ohranjeno kulturno dediščino v svojo turistično strategijo; ukrepi Ministrstva za kmetijstvo za razvoj podeželja, ki so se izvajali v obdobju 2007 – 2013, so v EU predstavljeni kot eden od primerov dobrih praks v okviru Strategije kulturne dediščine za 21. stoletje.[4]

Nacionalna strategija za razvoj bralne pismenosti za obdobje 2019 – 2030[5]

Bralna pismenost je temelj drugim pismenostim in vizija strategije poudarja, da želimo v Republiki Sloveniji doseči takšno raven bralne pismenosti, ki bo sleherni osebi v Sloveniji omogočala optimalen razvoj sposobnosti za dejavno življenje in delo. Z vzpostavitvijo pogojev za učinkovit napredek na področju bralne pismenosti bomo v Sloveniji tako lažje dosegli gospodarski napredek, izvajali politiko trajnostnega razvoja in krepili socialno kohezijo. Proces vseživljenjskega učenja je na nacionalni ravni možno učinkovito udejanjati le s stalnim razvojem kompetenc na področju bralne pismenosti v vseh starostnih skupinah prebivalstva.

Strateški cilji strategije so vzpostavitev učinkovitega družbenega okvirja za razvijanje bralne pismenosti, razvoj bralne pismenosti posameznikov in posameznic, ki imajo v različnih življenjskih obdobjih različne vloge, potrebe in zahteve, ter tako omogočiti stalen razvoj družbe in gospodarstva, povečanje dostopnosti do knjig in drugega bralnega gradiva ter v okviru vzgojno-izobraževalnega sistema nameniti večjo pozornost posameznim starostnim/ciljnim skupinam.

Za uresničevanje strategije na sistemski ravni je najbolj odgovorno ministrstvo, pristojno za vzgojo, izobraževanje in znanost, odgovorna pa so tudi ministrstva, pristojna za kulturo, družinske zadeve, zdravje, ter druga ministrstva.

V okviru sistemske ureditve strategija predvideva, da skrb za udejanjanje strategije prevzame Vlada Republike Slovenije. Predlaga tudi imenovanje Nacionalnega sveta za bralno pismenost. Sestavljali ga bodo strokovnjakinje in strokovnjaki s področja pismenosti od predšolske vzgoje do tretjega življenjskega obdobja, ki pokrivajo različne vidike razvoja pismenosti, ter predstavniki vladnih resorjev, ključnih za razvoj pismenosti. Ena ključnih nalog omenjenega Sveta bo spremljanje izvajanja strategije.[6]

Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2017 – 2021[7]

Strategija za obdobje 2017 – 2021 temelji na dosedanjih spoznanjih in razvojnih posebnostih slovenskega turizma; na razvijanju konkurenčnih prednosti in spodbujanju sistemskih rešitev na tem področju; učinkovitemu povezovanju nacionalnih, lokalno-regionalnih in podjetniških interesov na področju razvoja turizma; spodbujanju globalnih, nacionalnih in lokalnih turističnih produktov, kjer ima Slovenija prepoznavne konkurenčne prednosti, ter na razumevanju in uveljavljanju sodobnih metod in tehnik upravljanja s področja strateškega načrtovanja ter usmerjanja podjetniških konkurenčnih mrež. Kot eden izmed ukrepov je opredeljeno tudi vključevanje kulturne dediščine v turistično ponudbo (t.i. Ukrep 7 na področju razvoja prostora, naravnih in kulturnih virov), kjer je izpostavljeno, da je dediščina, vključno z nesnovno, premalo izkoriščena primerjalna prednost in ključen element trajnostnega in butičnega turizma Slovenije ter da je vključevanje kulturne dediščine v turizem ena od strateških aktivnosti. Eden od ključnih turističnih deležnikov v slovenskem turizmu je tudi Združenje zgodovinskih

---

[4] https://www.gov.si/novice/2019-12-05-53-redna-seja-vlade-republike-slovenije/

[5] sprejeta na 55. redni seji Vlade RS dne 19. 12. 2019

[6] https://www.gov.si/novice/2020-01-15-nacionalna-strategija-za-razvoj-bralne-pismenosti-za-obdobje-2019-2030/

[7] sprejeta na 151. redni seji Vlade RS dne 5. 10. 2017, https://www.slovenia.info/uploads/dokumenti/kljuni_dokumenti/strategija_turizem_koncno_9.10.2017.pdf

mest Slovenije, kamor je od leta 2017 vključena tudi Občina Jesenice, v okviru akcijskega načrta predmetne strategije pa je kot eden od turističnih produktov Republike Slovenije opredeljen poseben produkt Mesta & kultura.

Novelacija Občinskega razvojnega programa Občine Jesenice 2011 – 2025[8]

Novelacija občinskega razvojnega programa vključuje razvoj kulture v okviru prioritete Kakovost življenja, in sicer so na področju kulture opredeljeni naslednji operativni cilji:

- povečati število obiskovalcev v kulturnih institucijah z razvojem privlačnih programov in z učinkovitim trženjem,
- povečanje števila obiskovalcev starega mestnega jedra Stara Sava,
- krepiti medkulturni dialog.

V občinskem razvojnem programu je opredeljeno ponovno oživljanje Stare Save, in sicer z urejanjem objektov, saj predstavlja Stara Sava pomemben kulturno-zgodovinski in tehniški spomenik. Stara Sava je v preteklosti živela kot zaokroženo železarsko območje, ki je združevalo tako območje za življenje delavcev kot tudi za njihovo delo. Osnovni namen je ureditev območja Stare Save tako, da bo zaživelo kot tehnični spomenik slovenskega in širšega pomena. Da pa bi Stara Sava ponovno pridobila nekdanjo reprezentančno vlogo, so potrebna vlaganja v obnovo že obstoječih objektov in nadgradnja programov oz. ponudbe kulturnih društev in ostalih institucij glede na nove trende in za vse ciljne skupine ter učinkovito trženje. Občinski razvojni program na področju kulture predvideva tudi zagotavljanje boljših prostorskih pogojev za knjižnico in gledališče.

Strategija razvoja turizma v občini Jesenice 2020 – 2030[9]

Strategija razvoja turizma v občini Jesenice 2020 – 2030, ki jo je pripravila Občina Jesenice – Oddelek za gospodarstvo v sodelovanju s ključnimi deležniki, je dokument, ki opredeljuje strateške usmeritve, cilje in vizijo razvoja turizma, produktna področja, aktivnosti, projekte ter njihov časovni in finančni okvir izvedbe. V zadnjih letih je prišlo do bistvenih globalnih premikov v razvoju turistične dejavnosti, ki so vplivali tudi na razvoj turizma v občini Jesenice. Pomemben kazalnik sprememb se kaže v rasti števila turističnih prenočitev, ki je posledica povečanega obiska turistov na do sedaj še neuveljavljenih turističnih destinacijah. Zaradi novih trendov v turizmu in sprememb v turističnem povpraševanju ter na podlagi možnosti za razvoj turistične ponudbe na območju občine Jesenice je Občina Jesenice pripravila strategijo, ki bo podlaga za nadaljnji razvoj te gospodarske panoge v občini Jesenice.

V viziji turizma v občini Jesenice je med drugih izpostavljeno, da bo Občina Jesenice svojo prepoznavnost gradila na fužinarstvu, železarstvu, športu in večkulturnosti, kreiranje turistične ponudbe, ki vključuje kulturne, zgodovinske in naravne danosti, tradicijo in večkulturnost območja pa je eden od strateških ciljev Občine Jesenice. V nadaljevanju je področje kulture vključeno v produktni področji Kulturno zgodovinska doživetja in Prireditvena doživetja.

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo[10]

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo je krovni zakon v kulturi, v katerem so opredeljeni posamezni segmenti kulturnega modela v Republiki Sloveniji, pristojnosti in razmerja med državo in

---

[8] sprejeta na 12. redni seji Občinskega sveta občine Jesenice dne 31. 3. 2016

[9] sprejeta na 13. seji Občinskega sveta občine Jesenice dne 24. 9. 2020

[10] Ur. l. RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17 in 21/18 – ZNOrg

lokalnimi skupnostmi ter kulturnimi ustanovami, nevladnim sektorjem in samozaposlenimi v kulturi.
Kulturne dejavnosti po tem zakonu so vse oblike ustvarjanja, posredovanja in varovanja kulturnih dobrin na področju nepremične in premične kulturne dediščine, besednih, uprizoritvenih, glasbenih, vizualnih, filmskih, avdiovizualnih, intermedijskih in drugih umetnosti na področju založništva in knjižničarstva, kinematografije in na drugih področjih kulture.
Zakon opredeljuje, da javni interes za kulturo temelji na zagotavljanju javnih kulturnih dobrin, s katerimi se uresničuje kulturni razvoj Slovenije in slovenskega naroda, za katerega skrbijo Republika Slovenija (država) in lokalne skupnosti.
Zakon opredeljuje, da se javni interes za kulturo določa z zakoni ter z nacionalnim in lokalnimi programi za kulturo. Zakon določa, da lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje štirih let, pri čemer lahko program vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje.
Zakon (poleg javnega interesa) med drugim opredeljuje tudi način uresničevanja javnega interesa za kulturo (zagotavljanje javne službe, podpora kulturnim projektom,…), določa javno infrastrukturo na področju kulture ter postopke javnega poziva in javnega razpisa (postopki se uporabljajo tudi za lokalne skupnosti).

Ostala ključna zakonodaja, ki poleg ustanovitvenih aktov kulturnih javnih zavodov z območja občine Jesenice, ureja področje kulture na nacionalni in lokalni ravni[11]:

- Zakon o knjižničarstvu (Ur. l. RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15),
- Zakon o zagotavljanju sredstev za določene nujne programe Republike Slovenije v kulturi (Ur. l. RS, št. 73/19)
- Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (Ur. l. RS, št. 89/99 in 107/99 – popr.),
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg),
- Zakon o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne programe RS v kulturi (Ur. l. RS, št. 14/03 – uradno prečiščeno besedilo in 77/08),
- Zakon o javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (Ur. l. RS, št. 29/10),
- Zakon o društvih (Ur. l. RS, št. 64/11 – uradno prečiščeno besedilo in 21/18 – ZNOrg),
- Zakon o nevladnih organizacijah (Ur. l. RS, št. 21/18),
- Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (Ur. l. RS, št. 30/06 in 51/14),
- Pravilnik o registru kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 66/09),
- Pravilnik o varovanju in hranjenju nacionalnega bogastva in muzejskega gradiva, o vpisu v razvid muzejev in o podelitvi pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev (Ur. l. RS, št. 47/12),
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS, št. 73/03, 70/08 in 80/12),
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Ur. l. RS, št. 19/03),
- Pravilnik o izvedbi javnega poziva in javnega razpisa za izbiro kulturnih programov in kulturnih projektov (Ur. l. RS, št. 43/10 in 62/16),
- Pravilnik o načinu izvajanja financiranja javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij na področju kulture (Ur. l. RS, št. 85/10),

[11] Vir: http://www.pisrs.si (na dan 13. 1. 2021)

- Pravilnik o vodenju evidence javne infrastrukture na področju kulture (Ur. l. RS, št. 11/03),
- Pravilnik o dodeljevanje sredstev občinskega proračuna za programe in projekte s področja kulturne dejavnosti (Ur. l. RS, št. 84/12),
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS, št. 29/03),
- Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Jesenice (Uradni vestnik Gorenjske 1/85 in 2/87),
- Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena v Občini Jesenice (Ur. l. RS, št. 58/06).

4) PODROČJE KULTURE V OBČINI JESENICE

4.1. Financiranje kulture iz občinskega proračuna

Pospeševanje kulturnoumetniške ustvarjalnosti, dostopnost do kulturnih programov, zagotavljanje splošnoizobraževalne knjižnične dejavnosti ter skrb za kulturno dediščino na svojem območju je ena izmed nalog vsake lokalne skupnosti[12].

Občina Jesenice vsako leto na podlagi posebnega akta, Letnega programa za kulturo (ki je izvedbeni akt Lokalnega programa za kulturo za posamezno programsko obdobje), zagotavlja sredstva za sofinanciranje programov kulture v lokalni skupnosti, ki skupaj s sprejetim Proračunom občine Jesenice za posamezno leto predstavlja podlago za porabo in razdelitev sredstev namenjenih področju kulture.

Podatki v tabelah v nadaljevanju prikazujejo višino proračunskih sredstev za financiranje oziroma sofinanciranje področja kulture Občine Jesenice za obdobje 2016 – 2019[13]:

Tabela 1: Višina sredstev za področje kulture v občini Jesenice v obdobju 2016 – 2019 (tekoči in investicijski stroški)

Leto / podatki v EUR	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Proračun občine	**15.925.125,17**	**15.196.322,06**	**17.605.744,39**	**17.844.100,06**
Nepremična kulturna dediščina	25.855,83	33.965,20	250.237,09	199.148,43
Gornjesavski muzej Jesenice (GMJ)	197.956,07	201.799,43	229.215,70	227.604,41
Investicijsko vzdrževanje GMJ	36.077,94	54.621,53	1.200,00	3.344,65
Občinska knjižnica Jesenice (OKJ)	370.888,47	370.305,80	402.371,15	429.883,03
Investicijsko vzdrževanje OKJ	37.686,00	47.304,26	54.047,88	30.000,00
Gledališče Toneta Čufarja Jesenice (GTČ)	219.428,38	240.082,47	257.576,08	259.168,28
Investicijsko vzdrževanje GTČ	9.618,09	9.575,29	15.388,51	19.092,69
Ljubiteljska kultura	90.690,81	95.691,02	98.190,74	107.440,91
Skupaj sredstva za kulturo - tekoči in investicijski odhodki	**988.201,59**	**1.053.345,00**	**1.308.227,15**	**1.275.682,40**
Delež sredstev za kulturo - tekoči in investicijski odhodki	**6,21**	**6,93**	**7,43**	**7,15**

[12] Zakon o lokalni samoupravi (Ur. list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE), 21. člen

[13] vir: Zaključni računi Občine Jesenice

Tabela 2: Višina sredstev za področje kulture v občini Jesenice v obdobju 2016 – 2019 (tekoči odhodki)

Leto / podatki v EUR	2016	2017	2018	2019
Proračun občine	**15.925.125,17**	**15.196.322,06**	**17.605.744,39**	**17.844.100,06**
Gornjesavski muzej Jesenice	197.956,07	201.799,43	229.215,70	227.604,41
Občinska knjižnica Jesenice	370.888,47	370.305,80	402.371,15	429.883,03
Gledališče Toneta Čufarja Jesenice	219.428,38	240.082,47	257.576,08	259.168,28
Ljubiteljska kultura	90.690,81	95.691,02	98.190,74	107.440,91
Skupaj sredstva za kulturo - tekoči odhodki	**878.963,73**	**907.878,72**	**987.353,67**	**1.024.096,63**
Delež sredstev za kulturo - tekoči odhodki	**5,52**	**5,97**	**5,61**	**5,74**

4.2. Izvajalci programov na področju kulture

4.2.1 Ljubiteljska kulturna društva in organizacije s področja ljubiteljske kulture

Programi in projekti društev, ki izvajajo kulturne programe in projekte, obsegajo delovanje pevskih zborov, ljudskih godcev in pevcev, odraslih in otroških gledaliških skupin, lutkovnih skupin, folklornih in plesnih skupin, likovne, fotografske ter razstavne dejavnosti in krožkov ročnih del. Kulturni programi društev in zveze s sedežem v občini Jesenice se sofinancirajo na podlagi vsakoletnega javnega razpisa in javnega poziva Občine Jesenice (v letu 2020 se je uspešno prijavilo 15 društev in zveza društev s skupno 36 kulturnimi programi ter štiri ljubiteljska kulturna društev s skupno šestimi projekti).
Večina ljubiteljskih kulturnih društev je na osnovi pristopnih izjav prostovoljno povezana v Zvezi kulturnih društev Jesenice (ZKDJ). Osnovni namen ZKDJ je bogatitev kulturnega življenja s spodbujanjem kulturne ustvarjalnost in s povezovanjem kulturnih društev in njihovih združenj s področja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti ter s kulturno vzgojo in izobraževanjem.
Ključno vlogo pri spodbujanju kulturne ustvarjalnosti, zagotavljanju strokovne in organizacijske podpore ljubiteljskim kulturnim dejavnostim, omogočanju dostopnosti kulturnih vsebin ter pri vključevanju vseh dejavnikov na področju kulture v kulturno mrežo ima Javni sklad za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Jesenice, ki je del vodilne kulturne mreže v Sloveniji.

V ljubiteljskih kulturnih društvih se aktivno udejstvujejo tudi mladi posamezniki v starosti od 15 do 29 let. Gre za mlade, ki na podlagi lastnih prizadevanj prispevajo k lastnemu vključevanju v družbo, krepijo svoje kompetence ter prispevajo tako k soustvarjanju ljubiteljske kulturne dejavnosti kot k razvoju skupnosti. Ti mladi posamezniki (so)delujejo pri izvajanju programa društva ali na konkretnih projektih. Od leta 2016 Občina Jesenice na podlagi javnega razpisa aktivnim mladim Jeseničanom namenja tudi sredstva za njihovo aktivno participacijo. Eden od ciljev Občine Jesenice je namreč spodbuditi mlade k aktivnejšemu vključevanju v lokalno okolje in za delo v društvih oz. nevladnih organizacijah na območju občine Jesenice. Mladi Jeseničani so aktivni predvsem na naslednjih kulturnih področjih: gledališka in lutkovna dejavnost, fotografska dejavnost, instrumentalna dejavnost (pihalni orkester) ter tudi na drugih področij (šport, gasilska dejavnost, ipd.). Mladi se vključujejo tudi v aktivnosti Mladinskega centra Jesenice, delujejo pa tudi v mladinskih organizacijah (Klub jeseniških študentov, Mladinski svet Jesenice) predvsem z namenom povezovanja mladih in prenašanja svojih znanj, izkušenj in dela na mlade.

Mladinske organizacije so tudi nosilke različnih vrst projektov, v okviru katerih ponujajo tudi kulturne vsebine (plesno - kulturno izražanje, literarno - glasbeni večeri, vizualna umetnost ipd.).

Na splošno je potrebno izpostaviti tudi aktivnosti (različnih deležnikov, omenjenih v poglavju 4.2.) za nadaljnji razvoj muzejskega območja Stara Sava, kulturnega spomenika državnega pomena, v novo območje za kreativne umetnosti, pri čemer Gornjesavski muzej Jesenice skrbi za sodelovanje z različnimi akterji (predšolsko in šolsko populacijo oz. mladimi na splošno, z Ljudsko univerzo Jesenice, Gledališčem Toneta Čufarja Jesenice, Občinsko knjižnico Jesenice in drugimi).
Z odprtjem obnovljene Bucelleni – Ruardove graščine, ki bo predvidoma izvedeno v letu 2021, bo muzej lahko ponudil dodatne pogoje oz. prostor, ki bo omogočil združevanje prostovoljcev, likovnih umetnikov, fotografov, glasbenikov ter ostalih ustvarjalcev in strokovnjakov s področja kulture, mladinskih delavcev, pa tudi ostale zainteresirane javnosti.

Kljub pestrim aktivnostim, ki se izvajajo v posameznih društvih, je potrebno izpostaviti določeno problematiko društvene dejavnosti, saj se na nekaterih področjih čuti stagnacija oziroma zmanjševanje interesa, zlasti med mladimi. Vzroke za to moramo iskat v:

- veliki migraciji prebivalstva,
- pomanjkanju spodbud in motivacije v družini in šolah,
- prehodu na univerzitetni študij v drugem kraju,
- pomanjkanju strokovnega kadra – mentorjev za vodenje posameznih dejavnosti,
- splošnemu gospodarskemu in socialnemu stanju,
- dodatnih potrebah v zvezi z materialnimi pogoji za delovanje društev.

V prihodnje bodo potrebne tudi aktivnosti oz. rešitve v zvezi s prostorskimi pogoji za tradicionalno pomembna likovna razstavišča (razstavišče Dolik, razstavišče Viktorja Gregorača na Slovenskem Javorniku, razstavišče v Kosovi graščini) ter v zvezi s kulturno dvorano v Domu Julke in Albina Pibernik na Slovenskem Javorniku.

4.2.2 Ostale organizacije, ki izvajajo aktivnosti na področju kulture

Vzgojno-izobraževalni zavodi imajo zelo pomembno oz. ključno vlogo pri kulturno-umetnostni vzgoji, ki so jo izpostavljali že Nacionalni programi za kulturo 2004 – 2007, 2008 – 2011 in 2014 – 2017, temeljni strateški dokumenti slovenske kulturne politike[14]. Kultura je zgodovinski temelj nacionalne identitete, kulturna vzgoja pa se po svoji vsebini in poslanstvu pojavlja na presečišču kulturnega in vzgojno-izobraževalnega sektorja, zato si obe ministrstvi (za področje vzgoje in izobraževanja ter kulture) prizadevata za tvorno partnerstvo med vzgojno-izobraževalnimi in kulturnimi ustanovami ter skrbita tudi za partnerstvo z drugimi vladnimi resorji in ustanovami z različnih področij.
Za kulturno-umetnostno vzgojo v izobraževanju so pripravljene tudi nacionalne smernice, ki pojasnjujejo in ozaveščajo njeno vlogo pri izboljševanju kakovosti izobraževanja in razvijanju posameznikove ustvarjalnosti ter poudarjajo pomen umetnosti in kulture za družbo 21. stoletja. Nacionalne smernice opozarjajo na potrebo po tesnejšem povezovanju kulture, znanosti in izobraževanja ter na pomen nadarjenosti in ustvarjalnosti vsakega posameznika, ki ju razvija prav

[14] Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2020-2027, še ni sprejeta

kulturno-umetnostna vzgoja. Cilji kulturno-umetnostno vzgoje se z medpredmetnimi povezavami in dejavnostmi uresničujejo v celotnem vzgojno-izobraževalnem procesu v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah. Uresničevanje ciljev kulturno-umetnostne vzgoje prispeva tudi k razvijanju splošne kulture.
Temeljni namen kulturno-umetnostne vzgoje je pri posamezniku vzbuditi željo in potrebo po sodelovanju v kulturnem, predvsem umetniškem izražanju – tako v smislu lastnega ustvarjanja kot uživanja v umetniškem izražanju drugih. Kulturno-umetnostna vzgoja prispeva k razvoju posameznikovega dejavnega odnosa do umetnosti oz. kulture, spodbuja njegovo domišljijo, ustvarjalnost, iniciativnost, inovativnost, tolerantnost … Razvijanje teh veščin in zmožnosti omogoča posameznikovo osebnostno rast, spodbuja različne načine mišljenja in ravnanja ter predstavlja osnovo za družbo, ki temelji na znanju, ustvarjalnosti in strpnosti[15].

Poleg vrtca in osnovnih šol zagotavlja programe s področja kulture tudi Ljudska univerza Jesenice, in sicer v sklopu aktivnosti Večgeneracijskega centra Gorenjske, ki deluje na več lokacijah v regiji ter izvaja brezplačne vsebine, namenjene socialnemu vključevanju, izobraževanju ter medkulturnemu in medgeneracijskemu povezovanju. V okviru Univerze za starejše je oblikovana sekcija Kulturna dediščina, kjer potekajo predavanja, predstavitve domoznanske literature in srečanja z avtorji, obiski razstav in muzejev ter lokacij na terenu (udeleženci spoznavajo kulturno dediščino na terenu in ohranjanje le-te), v okviru sekcije Umetnostna zgodovina pa potekajo predavanja, ki zajemajo zanimive umetnostno zgodovinske vsebine, ki osvetljujejo umetnostno dogajanje novega veka tako v Sloveniji kot tudi predvsem v ostali Zahodni Evropi, aktivna pa je tudi sekcija Kreativnosti. V okviru ostalega letnega programa in projektov se Ljudska univerza Jesenice povezuje z različnimi akterji v lokalnem okolju (Gornjesavskim muzejem Jesenice, Občinsko knjižnico Jesenice….) in je hkrati pomemben deležnik na področju bralne in izobraževalne kulture (sodelovanje pri študijah in izdaji knjižic s področja nesnovne kulturne dediščine ipd.).

Potrebno je izpostaviti tudi Glasbeno šolo Jesenice, ki ima ključno vlogo pri dejavnosti izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja na področju kulture in umetnosti, pri čemer je posebej potrebno izpostaviti delovanje simfoničnega orkestra (ki je od leta 2006 deloval projektno, z združevanjem učencev iz obeh orkestrov pa je bil samostojni simfonični orkester ustanovljen septembra 2015 in združuje glasbenike treh generacij), podmladek za pihalni orkester ter ostale orkestre in skupine, ki delujejo v okviru glasbene šole.

Pomembne aktivnosti se izvajajo tudi v okviru srednješolskega izobraževanja, kjer je potrebno izpostaviti organizacijo in izvedbo Dramskega festivala Gimnazije Jesenice, ki poteka že vrsto let, ter tudi druge aktivnosti za dijakinje in dijake s področja kulture (dekliški pevski zbor, foto natečaji,…).
Gimnazija Jesenice in Srednja šola Jesenice vsako leto (poleg tekmovalnega dela) sodelujeta s kulturnim programom na občinskem tekmovanju Kviz o zgodovini mesta Jesenice.

[15] Državne smernice za kulturno-umetnostno vzgojo v vzgoji in izobraževanju, št. 350-8/2009-1 z dne 14. 4. 2009 (file:///C:/Users/upo/AppData/Local/Temp/nacionalne_smmernice_za_kult_umet_vzgojo_slo-1.pdf)

4.2.3 Gornjesavski muzej Jesenice

Muzej je bil ustanovljen 3. 7. 1951 in je 20. 1. 1953 prešel v sestav železarne in se preimenoval v Tehniški muzej Železarne Jesenice. Sedež muzeja je od leta 1954 v Bucelleni – Ruardovi graščini na Stari Savi na Jesenicah. Soustanoviteljici javnega zavoda Gornjesavski muzej Jesenice sta Občina Jesenice in Občina Kranjska Gora[16]. Javni zavod opravlja dejavnost za območje obeh občin, zato so za sofinanciranje izvajanja javne službe sklenjene ustrezne pogodbe v skladu z veljavno zakonodajo. Del javne službe, po pridobljenem sklepu Vlade za opravljanje državne javne službe, sofinancira Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.

Poslanstvo javnega zavoda je skrb za prepoznavanje, ohranjanje in predstavljanje premične kulturne, žive in naravne dediščine ter planinske in železarske dediščine širšega slovenskega prostora.
Svoje poslanstvo opravlja na podlagi zbirk z naslednjih področij:

- zgodovina železarstva in rudarstva s tehniško dediščino in s tem povezanih dejavnosti (železarska in rudarska zbirka, zbirka tehniške dediščine, zbirka – arhivsko gradivo fond KID, arhiv fotografij KID na Stari Savi),
- zgodovina slovenskega planinstva in s tem povezanih dejavnosti (Slovenski planinski muzej v Mojstrani – področje planinstva, alpinizma, gorskega reševanja ter ostale planinske in gorniške dejavnosti),
- mestna in krajevna kulturna zgodovina celotne gornjesavske regije (zbirka novejše zgodovine v Kosovi graščini na Jesenicah, zbirka krajevne zgodovine v Kajžnkovi hiši v Ratečah, zbirka Josipa Vandota v Liznjekovi domačiji v Kranjski Gori),
- etnologija nosilcev omenjenih dejavnosti in prebivalcev gornjesavske regije (zbirka Etnološka dediščina Rateč v Kajžnkovi hiši, zbirka Bivalna kultura železarjev v Kasarni na Stari Savi, etnološka zbirka Liznjekove hiše v Kranjski Gori),
- geologija in paleontologija gornjesavske regije (paleontološka zbirka Jožeta Bediča, zbirka rud in mineralov na Jesenicah).

Občina Jesenice je Gornjesavskemu muzeju Jesenice v skladu z veljavno zakonodajo in ustanovitvenim aktom za izvajanje dejavnosti prenesla v upravljanje naslednje nepremičnine:

- muzejski kompleks Stara Sava, ki ima od leta 2019 status kulturnega spomenika državnega pomena[17], kamor spada: Bucelleni – Ruardova graščina (nepremičnina z ID znakom parcela 2175 902/4), Pudlovka, Plavž in del Kasarne (nepremičnina z ID znakom parcela 2175 910/2), Kolpern (nepremičnina z ID znakom parcela 2175 910/22), Cerkev Marijinega vnebovzetja (nepremičnina z ID znakom parcela 2175 915), Mlin (nepremičnina z ID znakom parcela 2175 906/2), Delavnica Plastika (nepremičnina z ID znakom parcela 2175 910/31), Rake (del nepremičnine z ID znakom 2175 908/2 in del nepremičnine z ID znakom 2175 910/2).
  Namembnost oz. vsebina objektov je naslednja:
  - v Bucelleni – Ruardovi graščini na Jesenicah bo po obnovi spet sedež javnega zavoda in Slovenski železarski muzej,

[16] Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Gornjesavski muzej Jesenice (Ur. l. RS, št. 29/11 – UPB1, 26/14, 51/14, 50/16 in 32/18)
[17] Odlok o razglasitvi Fužinarskega naselja Stara Sava na Jesenicah za kulturni spomenik državnega pomena (Ur. l. RS, št. 14/19)

- v Kasarni je del poslovnih prostorov (arhivsko skladišče s čitalnico, fototeka s pisarno) ter Muzej delavske kulture s stalno etnološko razstavo o bivalni kulturi,
- v Kolpernu sta dve dvorani, namenjeni kulturnim in protokolarnim dejavnostim mesta, ter (v spodnji prostoru) za občasne razstave. Prostori so na razpolago za uporabo in najem javnim organizacijam, društvom, gospodarskim subjektom in fizičnim osebam;

– zunanje površine območja Stara Sava, ki jih sestavlja Trg 1, Trg 2 in Trg 3 (nepremičnine s parc. št. 902/3, 1458/5, 908/1, del 908/2, 902/108, del 902/109, 902/111, 902/113 in del 914/0, vse k.o. Jesenice) in
– Kosovo graščino (nepremičnina s parc. št. 504), kjer so začasni poslovni prostori uprave muzeja (v času obnove Bucelleni – Ruardove graščine), poročna dvorana, Muzej Kosova graščina s stalno razstavo fosilov in kamnin Jožeta Bediča in stalno razstavo o raznarodovalni politiki na Gorenjskem ter nacističnem terorju (zapori gestapa) ter galerijskimi prostori za občasne razstave.

Na območju občine Kranjska Gora javni zavod upravlja še z naslednjimi nepremičninami:
– s Slovenskim planinskim muzejem v Mojstrani, kjer je stalna razstava o zgodovini planinstva Vzpon na goro;
– z Liznjekovo domačijo, kjer je Muzej Kranjska Gora z razstavo Alpska hiša z etnološka dediščina in razstava o Josipu Vandotu ter občasnimi razstavam in
– s Kajžnkovo hišo, kjer je Muzej Rateče s stalno etnološko razstavo lokalne dediščine in rateško nošo.

Od leta 2010 ima Gornjesavski muzej Jesenice status pooblaščenega muzeja za opravljanje javne službe za področja opredeljena v ustanovitvenem aktu javnega zavoda. V ta namen pristojno ministrstvo za kulturo zagotavlja sredstva iz državnega proračuna (sofinanciranje ali financiranje nekaterih programskih materialnih stroškov, za splošne stroške delovanja in za strošek dela za določene zaposlene).

Poleg muzejskih razstav, preko katerih javni zavod interpretira kulturno dediščino, pripravlja javni zavod tudi različne druge programe in prireditve, kot so bile v letih 2017 – 2020:
– pedagoški in andragoški program *Galerija od blizu* in *muzejski večeri* (v lastni organizaciji in v sodelovanju z Muzejskim društvom Jesenice) v Muzeju Kosova graščina,
– soorganizacija tradicionalnih prireditev *Blagoslov sveč* in *Velikonočni žegen na Stari Savi* ter ob prazniku sv. Barbare,
– soorganizacija *galerijske dejavnosti* v Kolpernu na Stari Savi (v sodelovanju z JSKD OI Jesenice, Fotografskim društvom Jesenice, Fotoklubom Jesenice, Občinsko knjižnico Jesenice in Ljudsko univerzo Jesenice),
– *Muzejski večeri* v Kolpernu ob občasnih razstavah ali obletnicah na Stari Savi (prazniku sv. Barbare, v letu 2019 ob 150. obletnici jeklarstva v sodelovanju s SIJ ACRONI d.o.o., predstavitev projekta Kako so na Jesenicah včasih živeli),
– sodelovanje pri izvedbi *Dneva zdravja na Jesenicah* na Stari Savi ali v Kolpernu,
– sodelovanje pri izvedbi *Parade učenja* na Stari Savi ali v Kolpernu,
– koordinacija in organizacija *Poletja na Stari Savi* (*Poletna muzejska noč, Torkove kinoteke*, …); v soorganizaciji z Mladinskim svetom, Klubom jeseniških študentov, Glasbeno šolo Jesenice, Gledališčem Toneta Čufarja Jesenice (koncerti, predstave) ter soorganizacija *FeSTEELvala*,
– pedagoški in andragoški program ob *Tednu mobilnosti*,

– pedagoški program *Z igro do dediščine* v sodelovanju z Zavodom za šport Jesenice – Mladinskim centrom Jesenice.

Dejavnosti izvajajo zaposleni v muzeju v sodelovanju z zunanjimi sodelavci ter ostalimi deležniki (javnimi zavodi in organizacijami z območja občin ustanoviteljic javnega zavoda ter tudi širše). Povprečno je na leto izvedenih 50 dogodkov, ki so za občanke in občane v večji meri brezplačni.

V nadaljevanju je prikazano število obiskovalcev stalnih in občasnih razstav muzejskih objektov v občini Jesenice v obdobju 2016 – 2019.

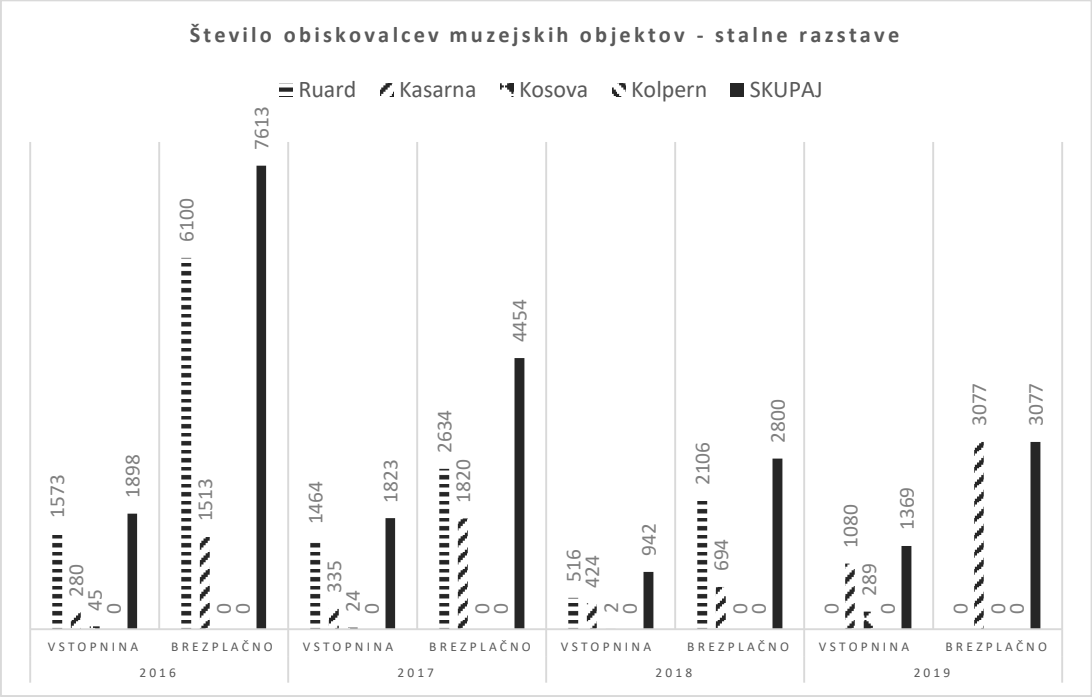

(Opomba: upad števila obiskovalcev od leta 2018 dalje gre na račun zaprtja železarskega muzeja zaradi obnove Bucelleni – Ruardove graščine.)

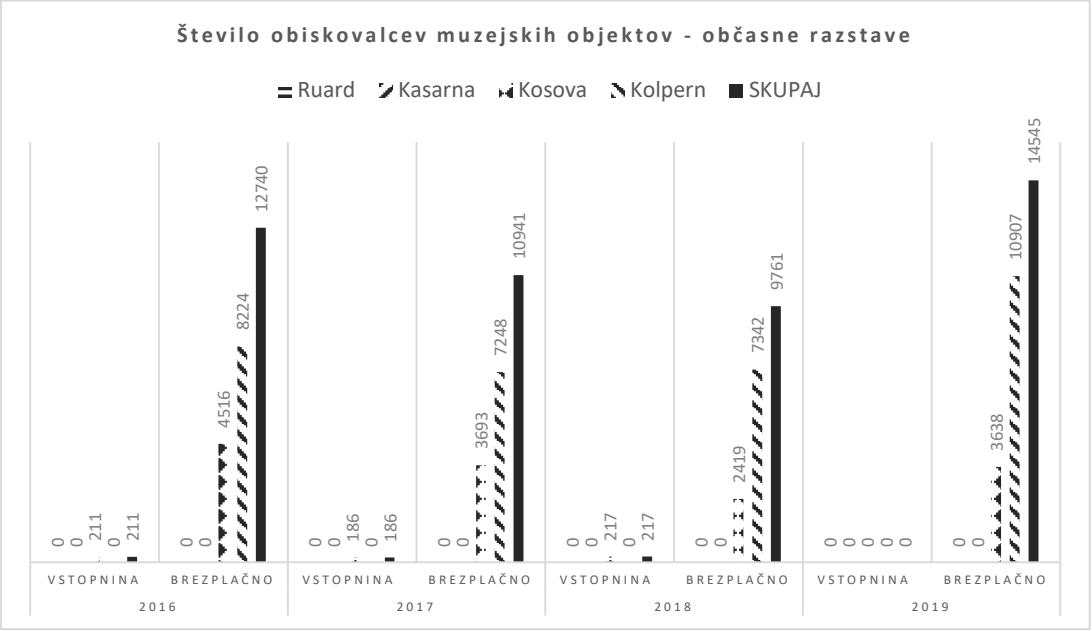

Ključna problematika, s katero se srečuje Gornjesavski muzej Jesenice, je naslednja:

- vloga upravljalca kompleksa Stara Sava z obnovljenimi stavbami in dodatnimi aktivnostmi presega zmožnost zaposlenih v zavodu. Kompleks Stara Sava nima vse ustrezne infrastrukture za izvedbo prireditev (voda in jaški na Trg 2). Potrebno bi bilo tudi poenotiti postopek za pridobitev potrebne dokumentacije pri prijavi prireditev (kot je že elaborat za hrup, tudi za zemljišče),
- dolgoročno bo, odvisno od obsega gradiva oz. premične kulturne dediščine, ki bo še pridobljena, predvidoma potrebno pridobiti še dodaten prostor za hranjenje,
- v preteklosti se je javni zavod soočal s kadrovsko podhranjenostjo v Notranji organizacijski enoti Jesenice, zato je potrebna dopolnitev kadrovske organiziranosti, kar se bo v določenem delu izvedlo predvidoma že v letu 2021.

Priložnost oz. predviden nadaljnji razvoj in nadgradnja programov Gornjesavskega muzeja Jesenice je:

- nadaljevati s spletnimi vsebinami (spletna stran, družabna omrežja): E-obisk muzeja iz domačega naslonjača, ki smo jih že vzpostavili v času epidemije (Muzejski časopis, video vsebine (v letu 2020: pet video posnetkov: Iz depojev GMJ), kvizi (v letu 2020: trije kvizi v štirih delih), virtualnimi sprehodi (v letu 2020: Mavričnost kulture in kulinarike Jesenic)),
- v okviru Združenja zgodovinskih mest aktivno sodelovati pri promociji spletnih dogodkov tudi v prihodnje (Moje mesto),
- povezovanje z drugimi muzeji na regionalni in nacionalni, pa tudi mednarodni ravni pri kreiranju medinstitucionalnih razstav, povezovanje z muzeji na Gorenjskem (nova virtualna razstava o gastronomiji 2021) ter muzeji ob reki Savi,
- nadaljnje povezovanje z lokalnimi organizacijami pri organizaciji, koordinaciji in izvedbi prireditev na Stari Savi (v letih 2017-2020: Tržnica na Stari Savi, Verižni eksperiment, Parada učenja, Poletje na Stari Savi, FeSTEELval ipd.), zlasti znotraj muzejsko relevantnih nacionalnih akcij kot so Mednarodni muzejski dan (18. maj), Poletna muzejska noč (tretja sobota v juniju), Dnevi evropske kulturne dediščine (konec septembra, začetek oktobra),
- vključevanje prostovoljcev (v sodelovanju z Ljudsko univerzo Jesenice),
- realizacija treh projektov, sofinanciranih s stran EU (LAS – Naša industrijska dediščina, Creativ Europe »The Rude Awakening« ter InduCII - Kreativna industrija) ter priprava in izvedba novih projektov ter kandidatura za pridobitev EU sredstev,
- aktivnosti s področja promocije in trženja turistične ponudbe na nivoju lokalne skupnosti (med drugim tudi kulturno zgodovinskih in prireditvenih doživetij), kot je to predvideno v Strategiji razvoja turizma v občini Jesenice 2020 – 2030 (v okviru produktnega področja Promocija doživetij).

4.2.4 Občinska knjižnica Jesenice

Po drugi svetovni vojni je bila iz vseh predvojnih knjižnic različnih društev ustanovljena Centralna sindikalna knjižnica na Jesenicah, ki je bila v letu 1954 preimenovana v Ljudsko knjižnico z Odločbo o ustanovitvi Ljudske knjižnice Jesenice, št. I/1-2000/3-54 z dne 8. 12. 1954. To je dan ustanovitve Občinske knjižnice Jesenice. V letu 1961 je jeseniška knjižnica dobila status matične knjižnice, leta 1962 je z Odločbo o preimenovanju Ljudske knjižnice Jesenice v Občinsko knjižnico Jesenice, št. 63-1/62-7 z dne 17. 12. 1962, dobila sedanje ime.

Ustanoviteljica javnega zavoda Občinska knjižnica Jesenice je Občina Jesenice[18]. Knjižnica od začetkov deluje v stavbi gledališča. Postopoma je pridobivala dodatne prostore, največ leta 1989, ko je v novi stavbi kina dobila otroški oddelek, časopisno čitalnico, arhiv in delovne prostore. S tem so se, sicer za kratek čas, bistveno izboljšale delovne razmere, kar se je odražalo tudi v dejavnosti knjižnice.
Zagotavljanje in izvajanje knjižnične dejavnosti poleg ustanovitvenega akta določajo in urejajo predvsem:

- Zakon o knjižničarstvu (Ur. l. RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15),
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS, št. 29/03),
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS, št. 73/03, 70/08 in 80/12),
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Ur. l. RS, št. 19/03),
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018 – 2028) (Nacionalni svet za knjižnično dejavnost, 15. 3. 2018),
- Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja Občinske knjižnice Jesenice.

Občinska knjižnica Jesenice opravlja knjižnično javno službo za tri gorenjske občine: Jesenice, Kranjsko Goro in Žirovnico. Zavod sestavljajo osrednja knjižnica in sedem krajevnih knjižnic. Knjižnično dejavnost, ki je javna služba, zajema: zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva, zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij, izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov, posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev, sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij, pridobivanje in izobraževanje uporabnikov, informacijsko opismenjevanje, varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik, drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

Občinska knjižnica Jesenice je del sistema splošnih knjižnic v Sloveniji, v katerem na območju 212 občin deluje 58 splošnih knjižnic z 273 krajevnimi knjižnicami in 13 bibliobusi. Organizirana je v naslednjih oddelkih: oddelek za odrasle, oddelek za otroke, oddelek za nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva, oddelek za domoznanstvo, čitalnica in uprava. Knjižnično mrežo sestavljajo dve krajevni knjižnici na območju Občine Jesenice: Hrušica in Javornik–Koroška Bela in krajevne knjižnice na območju drugih dveh občin, in sicer: na območju občine Kranjska Gora knjižnice v Kranjski Gori, Mojstrani, Gozdu-Martuljku in Ratečah ter Knjižnica Matije Čopa v Žirovnici.

Knjižnica poleg svoje osnovne opravlja in pripravlja še vrsto dodatnih dejavnosti, namenjene uporabnikom knjižnice. Z njimi podpira razvoj bralne kulture in vseživljenjskega učenja, spodbuja ustvarjalnost, predstavlja lokalno kulturno dediščino in širi splošno poučenost.
Dejavnosti lahko delimo na večje vsebinske sklope:

- bralna kultura,
- vseživljenjsko učenje,
- dejavnosti za osebe s posebnimi potrebami,
- domoznanstvo,

[18] Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Občinska knjižnica Jesenice (Ur. l. RS, št. 44/09, 91/11, 34/12, 73/12, 49/16 in 29/18)

- razstave,
- vodeni obiski knjižnice.

Dejavnosti izvajajo strokovni delavci knjižnice in zunanji sodelavci. Pri tem knjižnica sodeluje z drugim ustanovami in zavodi v vseh treh občinah. Povprečno je v vseh knjižnicah 1.000 dogodkov na leto. Vsi dogodki so brezplačni in namenjeni vsem občanom.

Število obiskovalcev knjižnice, enot izposojenega gradiva, števila prireditev in dogodkov ter skupnih projektov in sodelovanja v občini Jesenice v obdobju 2016 – 2019 je prikazano v nadaljevanju.

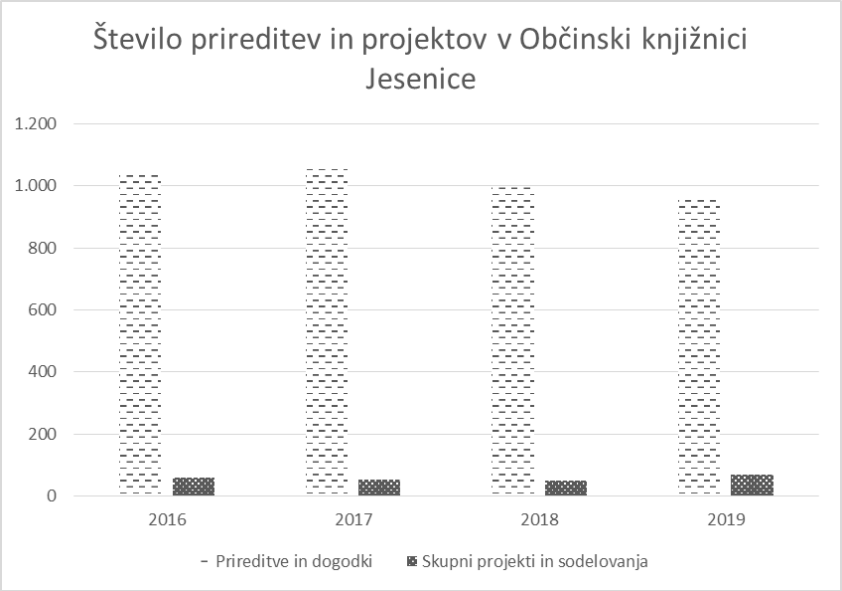

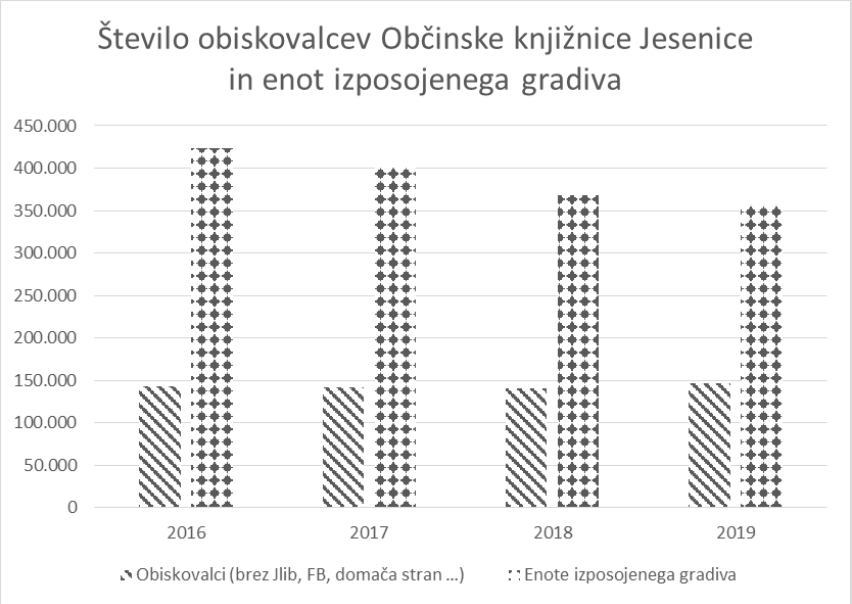

Ključna problematika, s katero se srečuje Občinska knjižnica Jesenice, je naslednja:

- neprimeren prostor osrednje knjižnice na Jesenicah,
- knjižnica nima študijske in primerne časopisne čitalnice, prireditvenega prostora,
- kadrovska podhranjenost (visoka povprečna starost kolektiva, daljše odsotnosti …),

- neustrezno financiranje nakupa knjižničnega gradiva,
- neustrezno financiranje nakupa sodobne tehnologije in
- slabe možnosti za uvajanje novih dodatnih dejavnosti.

Knjižnica se bo v prihodnje še bolj posvetila sodobnim trendom v knjižnični dejavnosti in spremenjenim potrebam uporabnikov, zlasti mladim. V tem smislu v načrtu svojega razvoja poudarja:
- računalniško opismenjevanje in usposabljanje uporabnikov za uporabo e-virov, navajanje na uporabo spletnega kataloga slovenskih knjižnic,
- dejavnosti za posamezne ciljne skupine (npr. nacionalne skupine prebivalcev),
- nove, sodobne storitve (npr. multimedijski projekti),
- sodelovanje z lokalnimi zavodi in ustanovami,
- sodelovanje z drugimi knjižnicami,
- povečanje števila članov in uporabnikov,
- dejavnosti in storitve za uporabnike s posebnimi potrebami in
- knjižnični prostor kot možnost socialnih stikov.

4.2.5 Gledališče Toneta Čufarja Jesenice

Kulturno-prosvetno in s tem tudi dramsko življenje se je na Jesenicah začelo razvijati že pred prvo svetovno vojno, ko je Gledališko društvo 1910. leta z velikim uspehom uprizorilo Sketovo Miklovo Zalo in Cankarjevo Lepo Vido, ki si jo je, po pripovedovanju Jeseničanov, ogledal tudi Ivan Cankar.
Pomembna za gledališče je bila ustanovitev kulturnega društva Svoboda, leta 1913. Med obema vojnama pa sta začela uspešno delovati še dva odra – Krekovo društvo in Sokolski oder. Spričo svetovnonazorske različnosti teh skupin je gledališko življenje postalo na moč pestro in celo tekmovalno. Leta 1930 je bil zgrajen »Krekov prosvetni dom«, v katerem je imel med 2. svetovno vojno okupator skladišče, po osvoboditvi pa so se v njem zadrževali jugoslovanski vojaki. Po vojni se je dom preimenoval v »Titov dom«. V sezoni 1947/1948 se je imenovalo Sindikalno gledališče Jesenice, od leta 1950 Mestno gledališče Jesenice, zatem Amatersko gledališče Jesenice, ki se je leta 1958 preimenovalo v Gledališče Tone Čufar Jesenice, leta 1993 pa v Gledališče Toneta Čufarja Jesenice. Ustanoviteljica javnega zavoda Gledališče Toneta Čufarja Jesenice je Občina Jesenice.[19]

Poslanstvo zavoda je zagotavljanje pogojev za gledališko ustvarjalnost za vse generacije, dostopnost kulturnih dobrin, kulturno raznolikost in kulturno identiteto.
Vizijo zavoda predstavlja skrb za ohranjanje in razvoj kulture na nivoju lokalne skupnosti – občine Jesenice in tudi Kranjske Gore; zagotavljanje kakovostnega in raznolikega, vsebinsko bogatega programa s področja gledališke, glasbene in kinematografske dejavnosti. Gledališče Toneta Čufarja si prizadeva za to, da bi bil perspektiven kulturni center, ki skrbi za ohranjanje tradicije, hkrati pa ostaja odprt in dostopen za nove kreativne ideje in razvoj podmladka.

Dolgoročni cilji, ki izhajajo iz večletnega programa dela in razvoja, so:
- skrb za razvoj raznolikega, pestrega in kakovostnega programa,
- ustvarjalnost, kreativnost,

[19] Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Gledališče Toneta Čufarja Jesenice (Ur. l. RS, št. 44/09, 92/11, 45/15, 39/18)

- ohranjanje in nadgrajevanje dolgoletne igralske tradicije,
- skrb za igralski podmladek in vključevanje vseh generacij v gledališko dejavnost,
- izvajanje projektov, ki presegajo lokalni značaj,
- izmenjava kulturnih dobrin (dostopna kultura), približevanje kulturnih dobrin Slovencem v zamejstvu in zdomcem ter omogočanje gostovanj zamejcev v Sloveniji,
- permanentno oz. dopolnilno izobraževanje ustvarjalcev in kulturnih delavcev (zaposlenih v zavodu in ljubiteljev-članov društva),
- sodelovanje pri gledališki in filmski vzgoji z osnovnimi in srednjimi šolami in
- skrbno, gospodarno upravljanje s prostori.

Poleg redne dejavnosti javni zavod zagotavlja vrsto dodatnih programov in projektov, in sicer:
- Čufarjeve dneve – Festival ljubiteljskih gledališč Slovenije in tujine, ki so leta 2001 iz srečanja prerasli v festival tekmovalnega značaja. Slovesno odprtje je vedno na obletnico rojstva Toneta Čufarja, 14. novembra in trajajo do 20. novembra. Od leta 2017 je festival nadgrajen z mladinsko kategorijo Nova gaz,
- Čufarjev maraton – srečanje sosednjih odrov, Območno srečanje (v sodelovanju z Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti OI Jesenice),
- Čufarjev maratonček– območno srečanje otroških gledaliških skupin (v sodelovanju z Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti OI Jesenice),
- gledališko šolo,
- poletne počitniške gledališke delavnice,
- lutkovne delavnice in
- gledališke delavnice za seniorje.

Število predstav in obiskovalcev gledališča v obdobju 2016 – 2019 je prikazano v nadaljevanju.

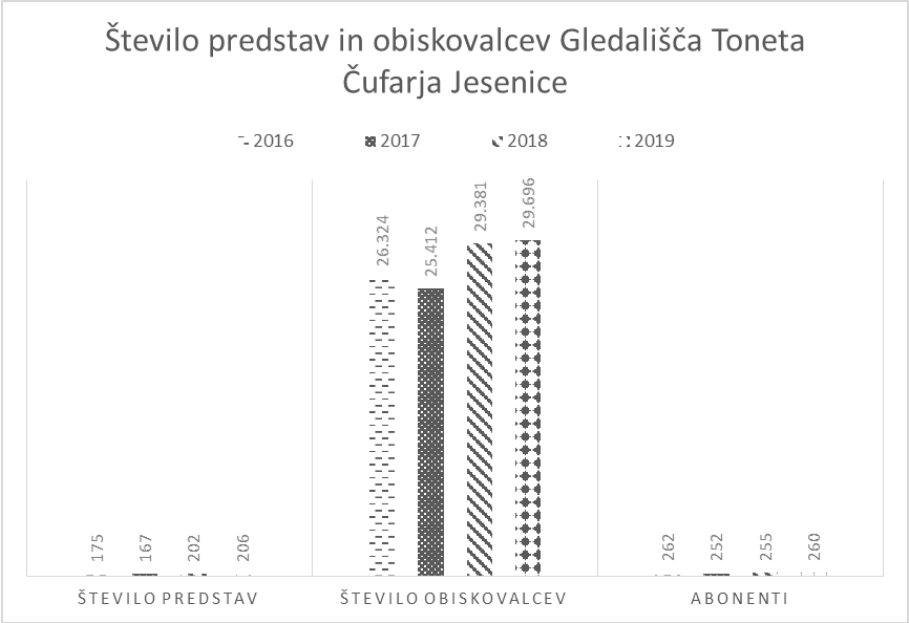

Ključna problematika, s katero se srečuje Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, je naslednja:
- potrebna je dokončna prenova fasade (JZ del),
- v obeh dvoranah je potrebna izvedba sanacije (v stavbi kina: zaradi žlindre odpraviti dvigovanje tal; v gledališču: izolirati stavbo, odpraviti prepih),
- urediti šivalnico v prostorih v 2. etaži, sedanjo šivalnico preurediti v garderobo za solista,
- z nakupom lastne opreme zagotoviti lastni program kina (trenutno filme predvaja zunanji izvajalec le enkrat mesečno),
- kadrovska problematika se nanaša na čistilko, ki je sistemizirana le za polovični čas (kvadratura pa celo presega normativ zaposlitve za poln delovni čas).

Priložnosti oz. predviden nadaljnji razvoj in nadgradnja programov Gledališča Toneta Čufarja Jesenice je:
- lastna produkcija v smeri koprodukcij in sodelovanj,
- vzpodbujanje avtorskih domačih del,
- permanentna vzgoja podmladka,
- iskanje novih načinov produkcije (video povezave, prilagoditev omejitvi števila obiskovalcev – sodelovanje z uprizoritvenimi mediji, povezovanje z ljubiteljskimi gledališči, izmenjave predstav,…).

4.3. Javna infrastruktura na področju kulture v občini Jesenice

Javno infrastrukturo na področju kulture, v skladu z Zakonom o uresničevanju javnega interesa za kulturo[20], sestavljajo nepremičnine in oprema, ki so v javni lasti in so namenjene kulturi. Sklep o tem, katere nepremičnine in oprema so namenjene kulturi, sprejme pristojni organ lokalne skupnosti, na podlagi sklepa pa se v zemljiški knjigi vpiše zaznamba javne kulturne infrastrukture. Evidenco nepremičnin, ki sestavljajo javno kulturno infrastrukturo vodi ministrstvo pristojno za kulturo[21].

Pri pregledu stanja nepremičnin, ki so namenjene izvajanju dejavnosti na področju kulture na območju občine Jesenice je bilo ugotovljeno, da so bile s sklepoma Občinskega sveta občine Jesenice za javno infrastrukturo na področju kulture[22] razglašene naslednje nepremičnine:
- Kosova Graščina (nepremičnina z ID znakom: parcela 2175-504),
- Gledališče Toneta Čufarja (nepremičnina z ID znakom parcela 2175-953/2),
- Kulturni dom Julke in Albina Pibernika (nepremičnina z ID znakom parcela 2175-1983/1) in
- Muzejski kompleks Stara Sava (nepremičnine z ID znakom parcela 2175-902/3, parcela 2175-902/4, parcela 2715-906/2, parcela 2175-908/1, parcela 2175-910/2, parcela 2175-914 in parcela 2175-915).

Vse navedene nepremičnine so vpisane tudi v evidenco javne infrastrukture na področju kulture, ki jo vodi Ministrstvo za kulturo.

[20] (Uradni list RS, št. Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17 in 21/18 – ZNOrg – v nadaljevanju ZUJIK)
[21] ZUJIK, 70. člen
[22] Sklep št. 611-1/95 z dne 26. 9. 1996 in Sklep št. 062-3/99 z dne 15. 3. 1999

Kot javno infrastrukturo na področju kulture, v skladu z ZUJIK, namerava Občina Jesenice razglasiti tudi večnamensko dvorano v Kulturnem domu na Hrušici, in sicer takrat, ko bo v njej vzpostavljeno stanje, ki bo dopuščalo izvajanje (tudi) kulturne dejavnosti. Za prenovo celotnega objekta je bila sicer v preteklosti že izdelana projektna dokumentacija in pridobljeno gradbeno dovoljenje, vendar se je izkazala potreba po preprojektiranju projektne dokumentacije, da bi lahko tudi dvorana zaživela v skladu s potrebami in željami tistih, ki izvajajo oz. bodo izvajali programe in aktivnosti v tem objektu.

4.4. SWOT analiza

S pomočjo SWOT analize oz. analize prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti je bilo ugotovljeno trenutno stanje v občini Jesenice in predstavlja izhodišče za pripravo strateških usmeritev razvoja kulture ter za opredelitev ukrepov in aktivnosti.

PREDNOSTI	SLABOSTI
- obmejna lega - bogata tradicija kulturnega dogajanja in kulturnih inštitucij (knjižnica, gledališče, muzej, glasbena šola) - uveljavljene kulturne skupine - bogata kulturna dediščina (Stara Sava, Pristava, Kosova graščina) - vključenost Občine Jesenice v Združenje zgodovinskih mest Slovenije - multikulturnost - kulturni produkti/dejavnosti kot ambasadorji občine Jesenice - povečanje zanimanja za prostovoljstvo (muzej)	- slabi prostorski pogoji za opravljanje dejavnosti (knjižnica, muzej, gledališče) - nedokončane obnove na območju nekdanjega fužinarskega naselja Stara Sava - neustreznost kadrov, znanj in izkušenj na področju trženja ter pridobivanja sredstev sofinanciranja ter pomanjkanje atraktivnih programov - organizacija - razpršenost ter pogosto datumsko pokrivanje različnih dogodkov - kadrovska podhranjenost (muzej, knjižnica, gledališče) - pomanjkanje storitev za uporabnike s posebnimi potrebami
PRILOŽNOSTI	**NEVARNOSTI**
- razvoj privlačne ponudbe oz. novih programov - vzpostavitev učinkovitega upravljanja in trženja - kulturni turizem - medinstitucionalno sodelovanje oz. sodelovanje med različnimi deležniki (javni zavodi, društva,…) - programi in projekti v okviru Združenja zgodovinskih mest Slovenije - medkulturna izmenjava - bližina turistično razvitih krajev - pridobivanje sredstev sofinanciranja (državnih in EU) - mednarodna partnerstva - razvoj in uporaba novih tehnologij - razvijanje socialnih stikov pri uporabnikih (knjižnica, muzej) - vzpodbujanje in prezentiranje domačih avtorskih del (gledališče) - branje kot vrednota	- pomanjkanje zanimanja za kulturo (predvsem pri mladih) - omejeni finančni viri - epidemija COVID-19 ter nezmožnost aktivnega delovanja skupin/društev (omejevanje stikov, nastopi,…) ter zmanjševanje udeležbe javnosti na dogodkih - nadaljnje odmikanje sprejema Zakona o kulturnem evru - beg uporabnikov v internetne oz. virtualne sfere (ki niso povezane s področjem kulture, izobraževanja,…)

5) JAVNI INTERES NA PODROČJU KULTURE V OBČINI JESENICE

Lokalni program za kulturo opredeljuje javni interes za kulturo, in sicer z namenom zagotavljanja pogojev za kulturno ustvarjalnost, dostopnost kulturnih dobrin, kulturno raznolikost in kulturno identiteto.
Javni interes se udejanja predvsem na podlagi[23]:

- letnih izvedbenih načrtov nosilcev javnega interesa,
- javnih razpisov in javnih pozivov za financiranje kulturnih programov in kulturnih projektov,
- aktov o ustanovitvi javnih zavodov, njihovih strateških načrtov in letnih programov dela,
- javnih razpisov za oddajo javne kulturne infrastrukture,
- upravnih odločb.

Lokalna skupnost uresničujejo javni interes za kulturo v skladu z zakonodajo zlasti z zagotavljanjem kulturnih dobrin kot javnih dobrin, z načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem javne kulturne infrastrukture[24]. Lokalna skupnost v javnem interesu zagotavljajo pogoje za ustvarjanje, posredovanje in varovanje kulturnih dobrin, ki se na trgu ne zagotavljajo v zadostnem obsegu ali kakovosti, ali zaradi dostopnosti najširšemu krogu uporabnikov. Javne kulturne dobrine zagotavlja v obliki oziroma na način javne službe in s podporo posamičnim kulturnim projektom ter javnim kulturnim programom[25]. Lokalna skupnost zagotavlja najmanj tiste javne kulturne dobrine, kjer tako določa posebni zakon (knjižničarstvo, varstvo kulturne dediščine, arhivska dejavnost ipd.), podpira ljubiteljske kulturne dejavnosti, vključno s tistimi, ki so namenjene kulturni integraciji manjšinskih skupnosti in priseljencev ter pokriva tudi druge kulturne potrebe prebivalcev, ki jih ugotovi s svojim programom za kulturo[26].

5.1 Ljubiteljska kulturna dejavnost

V javni interes na področju ljubiteljskih kulturne dejavnosti spadajo: vse dejavnosti ljubiteljskih kulturnih društev, skupin in ostalih organizacij, ki delujejo na področjih kulture, zagotavljanje infrastrukturnih in tehničnih pogojev za izvajanje kulturne dejavnosti, izobraževanje, informatizacija, raziskovanje in podporni projekti.

Poleg izvedbe programov in projektov ljubiteljskih kulturnih društev Občina Jesenice zaradi javnega interesa zagotavlja pogoje za delovanje tudi:

- Javnemu skladu za kulturne dejavnosti, Območni izpostavi Jesenice (JSKD, OI Jesenice)
  V skladu z Zakonom o javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (ZJSKD) lahko sklad določene naloge s področja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti opravlja za samoupravne lokalne skupnosti tako, da sklene z lokalno skupnost posebno pogodbo. Iz proračuna samoupravne lokalne skupnosti se JSKD OI Jesenice zagotavljajo sredstva za sofinanciranje programov in projektov na

[23] ZUJIK, 9. člen
[24] ZUJIK, 24. člen, 1. odstavek
[25] ZUJIK, 25. člen
[26] ZUJIK, 66. člen, 2. odstavek

območju izpostave, brezplačne prostore za delo, sredstva za kritje materialnih stroškov prostora, dodatno opremo in vzdrževanje te opreme[27].

– Javnemu kulturnemu programu pihalnega orkestra
  Občina sofinancira javni kulturni program pihalnega orkestra, ki ga izvaja kulturni izvajalec, katerega ustanovitelj ni država ali lokalna skupnost, je pa njegovo delovanje v javnem interesu Občine Jesenice. Sredstva se dodelijo izbranemu izvajalcu, ki ima podeljen status nevladne organizacije v javnem interesu, in sicer na podlagi javnega poziva, tako da je ta program izveden strokovno, uspešno in je javno dostopen ter zasleduje cilje kulturne politike lokalne skupnosti.

– Razstaviščem: Razstavni salon Dolik, razstavišče Viktorja Gregorača na Slovenskem Javorniku in razstavišče v Kosovi graščini (slednje je v upravljanju Gornjesavskega muzeja Jesenice, ki predvideva preselitev dejavnosti na območje Stare Save) ter avla Prireditvenega centra (kompleks knjižnice in gledališča na naslovu Trg Toneta Čufarja 4, Jesenice). Zaradi posebnega pomena občina zagotavlja prostorske pogoje za delovanje razstavnih prostorov.

– Kulturnemu dvomu (dvorani) Julke in Albina Pibernik na Slovenskem Javorniku
  Zaradi posebnega pomena te dvorane (zadostna velikost in večnamenskost za različne prireditve ljubiteljskih kulturnih društev) občina zagotavlja prostorske pogoje za izvedbo različnih programov. Za nastope in tekmovanja pevskih zborov je ta dvorana akustično najbolj primerna, je dovolj velika ter ima dovolj priložnostnih garderob. Je pa potrebno izpostaviti, da je dvorana s spremljajočimi prostori potrebna celovite obnove (tudi v energetskem smislu). Izvedba tekmovanj pevskih zborov bi bila možna tudi na posamičnih šolah (po krožnem principu, vsako leto ena šola organizatorka).

– Zvezi kulturnih društev Jesenice
  Zveza kulturnih društev Jesenice (ZKDJ) kot krovna zveza kulturnih društev, ki imajo sedež v občini Jesenice, zagotavlja strokovno, organizacijsko in administrativno pomoč ljubiteljskim kulturnim društvom, spremlja in analizira izvajanje ljubiteljske kulturne dejavnosti, skrbi za izobraževalne programe s kulturnega področja, promovira dosežke s področja ljubiteljske kulturne dejavnosti, nudi pomoč občini pri zagotavljanju pogojev za izvedbo kulturnih prireditev, načrtuje in izvaja skupne naloge ljubiteljskih kulturnih društev.
  Iz proračuna lokalne skupnosti se preko javnega razpisa za sofinanciranje kulturnih programov in projektov zagotovijo sredstva za program ZKDJ. ZKDJ je nosilec organizacije občinske prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku, soorganizira prireditve Kultura za vsak čas (v okviru Tedna ljubiteljske kulture) in soorganizira vsakoletno Kulturno mavrico.

[27] Zakon o javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (Ur. list RS, št. 29/10), 15. člen, 3. odstavek

5.2 Varstvo kulturne dediščine

V skladu z Zakonom o varstvu kulturne dediščine je varstvo dediščine v javno korist. Javna korist varstva dediščine obsega[28]:

- identificiranje dediščine, njenih vrednot in vrednosti, njeno dokumentiranje, preučevanje in interpretiranje,
- ohranitev dediščine in preprečevanje škodljivih vplivov nanjo,
- omogočanje dostopa do dediščine ali do informacij o njej vsakomur, še posebej mladim, starejšim in invalidom,
- predstavljanje dediščine javnosti in razvijanje zavesti o njenih vrednotah,
- vključevanje vedenja o dediščini v vzgojo, izobraževanje in usposabljanje,
- celostno ohranjanje dediščine,
- spodbujanje kulturne raznolikosti s spoštovanjem različnosti dediščine in njenih interpretacij ter
- sodelovanje javnosti v zadevah varstva.

Občina uresničuje javno korist varstva tako, da organizira in podpira navedene dejavnosti in ravnanja in izvaja ukrepe na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine. Pri uresničevanju javne koristi varstva dediščine občine sodelujejo z lastnicami in lastniki dediščine, poslovnimi subjekti, nevladnimi organizacijami in civilno družbo.

Osrednjo zbirko podatkov o dediščini v Sloveniji predstavlja Register kulturne dediščine, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za kulturo zaradi informacijske podpore izvajanju varstva dediščine, namenjen pa je tudi predstavljanju in raziskovanju dediščine ter vzgoji, izobraževanju in razvijanju zavesti javnosti o dediščini. Register sestavljajo:

- register nepremične kulturne dediščine (ki ga ministrstvo razvija od leta 1991),
- register nesnovne kulturne dediščine (ki ga ministrstvo vodi od leta 2009) in
- register premične kulturne dediščine (ki še ni vzpostavljen).[29]

5.2.1 Nepremična dediščina – spomeniki državnega oziroma lokalnega pomena

Nepremična dediščina so nepremičnine ali njihovi deli z vrednotami dediščine. Sestavljajo jo zvrsti: arheološka najdišča, stavbe, parki in vrtovi, spominski objekti in kraji, drugi objekti in naprave, naselja in njihovi deli ter kulturna krajina.
V Zakonu o varstvu kulturne dediščine[30] je določeno, da se lahko nepremična dediščina, ki predstavlja izrazit dosežek ustvarjalnosti ali dragoceno prispeva h kulturni raznolikosti in je pomemben del prostora ali dediščine Republike Slovenije ali njenih regij ali pa predstavlja vir za razumevanje zgodovinskih procesov, pojavov ter njihove povezanosti s sedanjo kulturo in prostorom, razglasi za spomenik.
Spomenik državnega pomena se razglasi z odlokom vlade, spomenik lokalnega pomena pa z odlokom predstavniškega organa pokrajine ali občine.

[28] Zakon o varstvu kulturne dediščine (Ur. list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 30/11), 2. člen, 2. odstavek
[29] https://www.gov.si/teme/register-kulturne-dediscine/
[30] Ur. list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 30/11

Namen razglasitve posamezne nepremične dediščine je omogočiti celostno ohranjanje dediščine. Na območju občine Jesenice imamo tako spomenike lokalnega pomena kot tudi spomenik državnega pomena.

- Spomenik državnega pomena
  Vlada Republike Slovenije je z Odlokom o razglasitvi Fužinarskega naselja Stara Sava na Jesenicah za kulturni spomenik državnega pomena celotno območje Fužinarskega naselja Stara Sava, skupaj s stavbami in napravami, ki so neločljivi del tega ambienta (Delavska kasarna, Cerkev Marije Pomočnice, Buccelleni - Ruardova graščina, Kolpern, Pudlovka in Plavž) razglasila za kulturni spomenik državnega pomena[31].
  Fužinarsko naselje Stara Sava ima kot celota izjemen kulturni in družbeni pomen za Republiko Slovenijo in posebno kulturno vrednost kot izrazit dosežek človekove ustvarjalnosti. Je pomemben del prostora ter dediščine Republike Slovenije. Fužinarsko naselje je kulturni spomenik z urbanističnimi, tehničnimi, arhitekturnimi, etnološkimi, umetnostnozgodovinskimi in zgodovinskimi vrednotami in je razglašeno z namenom, da se ohrani avtentičnost izvirno oblikovanega prostora, poveča celostna prepoznavnost spomeniškega območja in spodbudi primerna raba, s poudarkom na simbolnem pomenu celote.

- Spomeniki lokalnega pomena
  V registru nepremične kulturne dediščine, ki se vodi v okviru Ministrstva za kulturo, je na območju občine Jesenice vpisanih 181 enot nepremične kulturne dediščine, ki so bile kot kulturni in zgodovinski spomeniki razglašene z naslednjimi odloki:
  - Odlokom o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Jesenice (Uradni vestnik Gorenjske 1/85), ki sta ga sprejeli Skupščina občine Jesenice, na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 22. 11. 1984, ter Skupščina kulturne skupnosti Jesenice, na seji obeh zborov dne 14. 12. 1984;
  - Odlokom o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Jesenice (Uradni vestnik Gorenjske 2/87), ki sta ga sprejeli Skupščina občine Jesenice, na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 6. 11. 1986, ter Skupščina kulturne skupnosti Jesenice, na seji obeh zborov dne 23. 12. 1986;
  - Odlokom o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena v občini Jesenice (Ur. list RS, št. 58/06), ki ga je sprejel Občinski svet občine Jesenice na svoji 36. redni seji dne 25. 5. 2006.

Skrb za nepremično kulturno dediščino predstavlja pomembno nalogo vsake lokalne skupnosti, pri pripravi in izvedbi pa Občina Jesenice tesno sodeluje s pristojnim Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območno enoto Kranj.

5.2.2 Nesnovna kulturna dediščina

Nesnovna kulturna dediščina so nesnovne dobrine, kot so prakse, predstavitve, izrazi, znanja, veščine, in z njimi povezani premičnine in kulturni prostori (kjer se ta dediščina predstavlja ali izraža), ki jih

[31] Odlok o razglasitvi Fužinarskega naselja Stara Sava na Jesenicah za kulturni spomenik državnega pomena (Ur. list RS, št. 14/19)

skupnosti, skupine in včasih tudi posamezniki prenašajo iz roda v rod in jih nenehno poustvarjajo kot odziv na svoje okolje, naravo in zgodovino. V Zakonu o varstvu kulturne dediščine je bila opredeljena leta 2008 (takrat se je za nesnovno kulturno dediščino uporabljal izraz »živa kulturna dediščina«, v noveli Zakona o varstvu kulturne dediščine – ZVKD-1D dne 21. 5. 2016 pa je bil uveden izraz »nesnovna kulturna dediščina«)[32].

Na območju občine Jesenice so v času priprave tega dokumenta registrirane naslednje enote nesnovne dediščine:

- Godbeništvo, nosilec Kulturno društvo Pihalni orkester Jesenice – Kranjska Gora, Enota dediščine: 2-00031,
- Streljanje z možnarji, nosilec Kulturno društvo Možnar Koroška Bela, Enota dediščine: 2-00068,
- Pritrkavanje, nosilec Neformalna skupina pritrkovalcev s Koroške Bele, Enota dediščine: 2-00063,
- Vleka ploha, nosilec Fantovski klub Koroška Bela, Enota dediščine: 2-00082,
- Raba hišnih imen, več nosilcev, Enota dediščine: 2-00086.

Prizadevanja ter skrb različnih organizacij, skupin ali posameznikov pri ohranjanju in varovanju nesnovne kulturne dediščine ter priprava in izvedba projektov, ki se nanašajo na nesnovno kulturno dediščino (kot je npr. projekt AlpFoodway, v katerem je kot partner sodelovala tudi Razvojna agencija Zgornje Gorenjske) je zelo pomembna naloga vsake lokalne skupnosti tudi v prihodnje.

5.3 Javne službe na področju knjižnične in gledališče dejavnosti ter s področja muzejske dejavnosti in premične dediščine

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo zagotavlja prepoznavanje večje odgovornosti lokalnih skupnosti za kulturno življenje v občinah ter posledično tudi zavezo države, da bo lokalnim skupnostim stala ob strani s strokovno pomočjo oz. drugimi oblikami sodelovanja. Občina kot nosilka javnega interesa za kulturo deluje na podlagi zakonodaje, nacionalnega oziroma lokalnega programa za kulturo, strateškega načrta, programa dela in letnega izvedbenega načrta, ki obsega finančni načrt z obrazložitvijo[33].

V javnem interesu občine je, da zagotavlja javne kulturne dobrine trajno in nemoteno, jih zagotavlja neposredno in z ustanovitvijo javnih zavodov na področju kulture. Javne kulturne dobrine se zagotavljajo kot javne službe ali pod enakimi pogoji in na način, ki velja za javno službo[34].
Na območju občine Jesenice so bili za izvajanje javne službe na področju kulture ustanovljeni in delujejo:

- javni zavod Občinska knjižnica Jesenice,
- javni zavod Gornjesavski muzej Jesenice in
- javni zavod Gledališče Toneta Čufarja Jesenice.

[32] https://www.gov.si/teme/nesnovna-dediscina/
[33] ZUJIK, 22. člen
[34] ZUJIK, 26. člen

5.3.1 Knjižnična dejavnost

Knjižnična dejavnost kot javna služba v skladu z Zakonom o knjižničarstvu[35] zajema:
- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- informacijsko opismenjevanje,
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

Dejavnost zajema tudi izmenjavo podatkov v nacionalnem vzajemnem bibliografskem sistemu[36]. Javni zavod Občinska knjižnica Jesenice, ki ima značaj splošne knjižnice in je tudi upravljavec nepremičnin (poslovnih prostorov, v katerih izvaja dejavnosti) in premičnin, izvaja dejavnost javne službe v občini, v okviru katere izvaja tudi naslednje[37]:
- sodeluje v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbira, obdeluje, varuje in posreduje domoznansko gradivo,
- zagotavlja dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizira kulturne prireditve, ki so povezane z njeno dejavnostjo.

5.3.2 Muzejska dejavnost ter varovanje in predstavljanje premične kulturne dediščine

Javni zavod Gornjesavski muzej Jesenice v občini izvaja dejavnost javne službe, katerega poslanstvo je skrb za prepoznavanje, ohranjanje in predstavljanje premične kulturne, žive in naravne dediščine ter planinske in železarske dediščine širšega slovenskega prostora. Gornjesavskemu muzeju Jesenice je bil s sklepom Vlade Republike Slovenije od leta 2010 podeljen status pooblaščenega muzeja za opravljanje državne javne službe muzejev, za kar mu Ministrstvo za kulturo zagotavlja sredstva sofinanciranja javnega zavoda.

V okviru javne službe opravlja Gornjesavski muzej Jesenice naslednje naloge[38]:
- varuje premično in živo kulturno dediščino, ohranja materialne in vsebinske lastnosti predmetov, skupin predmetov oziroma objektov ali območij, ki so opredeljeni kot kulturna dediščina, skrbi za njihovo celovitost in neokrnjenost,
- zagotavlja javno dostopnost kulturne dediščine ter omogoča njeno proučevanje in raziskovanje,

[35] Ur. list RS, št. 87/01 s sprem.

[36] Zakon o knjižničarstvu (Ur. list RS, št. 87/01 s sprem.), 2. člen

[37] Zakon o knjižničarstvu (Ur. list RS, št. 87/01 s sprem.), 16. člen

[38] Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Gornjesavski muzej Jesenice (Ur. l. RS, št. 29/11 – UPB1, 26/14, 51/14, 50/16 in 32/18), 5. člen

- skrbi za uveljavljanje in razvoj kulturne dediščine,
- evidentira, zbira, hrani, dokumentira, raziskuje, inventarizira, predstavlja in popularizira kulturno dediščino na podlagi zbiralne politike in poslanstva javnega zavoda,
- varuje, konzervira, restavrira in hrani zbirke ter jih dopolnjuje v skladu s poslanstvom javnega zavoda,
- aktivno sodeluje na področju znanstvenega in kulturnega sodelovanja z drugimi muzeji ter raziskovalnimi ustanovami,
- razvija vlogo osrednjega muzeja za področje železarstva in planinstva, da bo prevzel ustrezne naloge v sodelovanju z muzejskimi partnerji in uporabniki,
- posreduje podatke o premični kulturni dediščini s področja zgodovine tehnike in železarstva, zgodovine planinstva in naravne, etnološke ter zgodovinske dediščine v register dediščine in skrbi za dostopnost podatkov javnosti,
- predstavlja mestno in krajevno kulturno zgodovino celotne gornjesavske regije ter skrbi za njuno zbiranje in raziskovanje,
- pripravlja in izvaja pedagoško andragoške programe in sodeluje z vzgojno izobraževalnimi organizacijami,
- na podlagi zbiralne politike dokumentira in digitalizira premično in nematerialno dediščino,
- omogoča dostopnost do podatkov in programov telesno oviranim osebam,
- poleg stalne razstave vsaj enkrat letno pripravi študijske razstave iz svojih zbirk, pri razstavah sodeluje z domačimi in tujimi muzeji ter drugimi ustanovami,
- povezuje se s slovenskimi ustanovami v zamejstvu in po svetu, skrbi za načrtno varovanje in hranjenje kulturne dediščine v skladu s poslanstvom in zbiralno politiko muzeja,
- povezuje se z drugimi muzeji na področju restavratorsko-konservatorske dejavnosti,
- vodi interno strokovno knjižnico za področje svoje dejavnosti,
- izvaja arhivsko dejavnost nad gradivom, ki ga hrani, ter zagotavlja javno službo uporabnikom arhivskega gradiva in fotografskega gradiva,
- izvaja galerijsko in razstavno dejavnost,
- izdaja tiskano gradivo, video, zvočne in računalniške zapise, ki izhajajo iz poslanstva muzeja, ter druge oblike promocijskega materiala s področja dejavnosti javnega zavoda,
- upravlja z nepremičninami (javni zavod je upravljavec določenih enot nepremične kulturne dediščine, vključno z območjem Stare Save, kulturnim spomenikom državnega pomena) ter
- določene druge naloge (vključno z evidentiranjem premične kulturne dediščine po standardih UNESCO).

5.3.3 Gledališka in kinematografska dejavnost

Kulturne dejavnosti so v skladu z Zakonom o uresničevanju javnega interesa za kulturo tudi vse oblike ustvarjanja, posredovanja in varovanja kulturnih dobrin na področju besednih, uprizoritvenih, glasbenih, vizualnih, filmskih, avdiovizualnih, intermedijskih in drugih umetnosti na področju kinematografije[39].

[39] ZUJIK, 4. člen

V okviru javnega interesa občine javni zavod Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, ki je tudi upravljavec nepremičnin (poslovnih prostorov, v katerih izvaja dejavnosti) in premičnin, izvaja dejavnost javne službe za področje gledališke, glasbene in kinematografske dejavnosti, pri čemer sledi dolgoročnim ciljem:

- razvoja raznolikega, pestrega in kakovostnega programa,
- ustvarjalnosti in kreativnosti,
- ohranjanja in nadgrajevanja dolgoletne igralske tradicije,
- vzgoje igralskega podmladka in vključevanja vseh generacij v gledališko dejavnost,
- izvajanja projektov, ki presegajo lokalni značaj,
- izmenjavanja kulturnih dobrin (dostopna kultura), približevanja kulturnih dobrin Slovencem v zamejstvu in zdomcem ter omogočanja gostovanj zamejcev v Sloveniji,
- permanentnega oz. dopolnilnega izobraževanja ustvarjalcev in kulturnih delavcev;
- sodelovanja pri gledališki in filmski vzgoji z osnovnimi in srednjimi šolami v okviru kulturno – umetnostne vzgoje (KUV).

6) STRATEŠKI CILJI, PRIORITETE IN UKREPI S PODROČJA RAZVOJA KULTURE V OBČINI JESENICE V OBDOBJU 2021 – 2024

6.1. Strateški cilji in prioritete

Na področju kulture so v občini Jesenice opredeljene naslednji strateški cilji in prioritete[40]:

- infrastruktura za kulturno dejavnost,
- nadgradnja kulturnih programov ter mrežno povezovanje.

Ključni strateški projekti do leta 2025[41]:

- nadgradnja kulturnih programov ter mrežno povezovanje (stalna naloga),
- ustrezni prostorski pogoji za delovanje osrednjih kulturnih institucij.

Glavni operativni cilji[42] so naslednji:

- povečati število obiskovalcev v kulturnih inštitucijah z razvojem atraktivnih programov in učinkovitim trženjem,
- povečanje števila obiskovalcev starega mestnega jedra Stara Sava.

Glavne prioritete na področju Kakovost življenja, podpodročju Kultura[43] v lokalni skupnosti so naslednje:

- obnova Bucelleni - Ruardove graščine na Stari Savi,
- nadgradnja programov glede na nove trende,
- povezovanje javnih zavodov, društev z mladinskimi organizacijami,

[40] Novelacija občinskega razvojnega programa občine Jesenice 2011 – 2025, str. 28
[41] Novelacija občinskega razvojnega programa občine Jesenice 2011 – 2025, str. 29 in 30
[42] Novelacija občinskega razvojnega programa občine Jesenice 2011 – 2025, str. 37
[43] Novelacija občinskega razvojnega programa občine Jesenice 2011 – 2025, str. 38 in 39

- zagotovitev ustreznih pogojev za knjižnico ter dokončanje obnove Gledališča Toneta Čufarja,
- obnova cerkve na Stari Savi.

6.2. Usmeritve in ukrepi razvoja lokalne kulturne politike v obdobju 2021 – 2024

Strateške usmeritve razvoja lokalne kulturne politike v občini Jesenice v obdobju 2021 – 2024 so naslednje:

1. razvoj javne službe na področju knjižnične in gledališčne dejavnosti ter s področja premične kulturne dediščine,
2. varstvo kulturne dediščine ter zagotavljanje infrastrukturnih pogojev,
3. zagotavljanje pogojev za razvoj ljubiteljske kulturne dejavnosti,
4. medpodročno sodelovanje (kulturno-umetnostna vzgoja - KUV, turizem, glasbeno izobraževanje).

Ukrepi oz. aktivnosti so prikazane v tabeli v Prilogi 1.

7) URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE IZVAJANJA LOKALNEGA PROGRAMA ZA KULTURO OBČINE JESENICE

Lokalni program za kulturo občine Jesenice 2021 – 2024 sprejme Občinski svet občine Jesenice, za njegovo izvajanje pa je odgovorna Občina Jesenice ter javni zavodi oz. organizacije, ki izvajajo javno službo na področju kulture v občini Jesenice.

Občinski svet občine Jesenice v skladu z zakonodajo obravnava in sprejema tudi letni izvedbeni načrt, ki je usklajen s proračunom občine Jesenice za posamezno leto, s katerim se, v okviru zmožnosti, tudi zagotovijo finančna sredstva za izvajanje ukrepov oziroma različnih aktivnosti v okviru posameznega ukrepa.

Izvajanje opredeljenih ukrepov bo razvidno iz letnih zaključnih računov občine ter iz letnih poročil javnih zavodov oz. organizacij, ki izvajajo javno službo na področju kulture. Izvajanje ukrepov pa bodo spremljali tudi drugi organi, kot to predvideva zakonodaja (Sveti javnih zavodov ter pristojni organi v društvih, ki spremljajo izvajanje oz. realizacijo programov).

Pregled za celotno programsko obdobje se pripravi ob obravnavi oz. sprejetju Lokalnega programa za kulturo občine Jesenice za novo programsko obdobje. Pregled za preteklo programsko obdobje (realizacija Lokalnega programa za kulturo občine Jesenice 2017 – 2020) je v Prilogi 2.

8) ZAKLJUČEK

Lokalni program za kulturo občine Jesenice 2021 – 2024 je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki se sprejema za obdobje štirih let in opredeljuje predvsem kulturne prioritete in cilje ter ukrepe za dosego teh ciljev na območju občine Jesenice.

Za oblikovalce kulturnega življenja v občini Jesenice je pomembno predvsem to, da programi sledijo postavljenim usmeritvam in ciljem. Z izvedbo programskih nalog oziroma predlaganih ukrepov in aktivnosti bo Občina Jesenice skupaj s partnerji – nosilci kulturnega življenja omogočala ter spodbujala nadaljnji razvoj kulture na območju občine Jesenice.

Kultura je ena izmed področij človeške identitete, ki skrbi za spremembe v odnosih in gledanju, stvarem daje nove pomene. Kultura bogati in združuje. S skrbjo za obstoj in razvoj kulture vsak akter izvaja pomembno poslanstvo, zato si tudi Občina Jesenice želi v naslednjem štiriletnem obdobju dati ljudem to kar potrebujejo: biti zadovoljen, biti ustvarjalen, predvsem pa dati občutek, da s kulturo ustvarjamo boljši svet. Svet je povezan sistem in v njem ni mogoče preprosto narediti samo ene spremembe in računati, da bo vse ostalo enako. Potrebno je torej zavedanje pomena vlaganja v kulturo v najširšem pomenu besede, o pomembnosti dela in prizadevanj različnih deležnikov, saj le-to pomeni tudi podlago za nadaljnji razvoj vsake družbe.

Številka: 610-2/2020-40

Blaž Račič
ŽUPAN OBČINE JESENICE

9) PRILOGE

Priloga 1: Izvedbeni načrt Lokalnega programa za kulturo občine Jesenice 2021 – 2024
Priloga 2: Realizacija Lokalnega programa za kulturo občine Jesenice 2017 – 2020